

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

[ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ-ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΑ-ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΗ]

Ἀρχισυντάκτης : Ἀριστέδης Κ. Οἰκονόμος

ΤΟΜΟΣ 9^{ος} — ΕΤΟΣ 9^{ον}

1881 — 1882

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ἡ ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ, ΟΔΟΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ 12.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

[ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ-ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΑ-ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΗ]

ΠΑΝΤΟΠΩΛΙΚΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ.

Ἄναβαίνει μετὰ τόσης ὀρμῆς ἡ τιμὴ τῶν τροφίμων, ὥστε ζωτικώτατον καθίσταται ζήτημα διὰ τοὺς ἀπὸ τοῦ πενιχροῦ μισθοῦ τῆς δημοσίας ὑπηρεσίας βιοῦντας, ὁ τρόπος καθ' ὃν δύναται ἐπὶ τέλους νὰ ἐξασφαλισθῇ τὸ ὁσημέραι δεινούμενον παρὸν τῆς συντηρήσεως τῶν οἰκογενειῶν αὐτῶν. Ὅπως ἐπιβαρύνεται ἡ νεωτέρα πολιτεία διὰ τοσοῦτων ἔργων τῆς γενικῆς καὶ μερικῆς διαχειρίσεως τῶν δημοσίων πραγμάτων, δυσχερὲς νὰ ὑποθέσῃ τις ὅτι θὰ δυνηθῇ ἐν τῷ μέλλοντι ὁ δημόσιος θησαυρὸς νὰ προβιάσῃ ἀναλόγως τῶν ἀξαναομένων τῆς προσωπικῆς συντηρήσεως ἀναγκῶν τοὺς μισθοὺς ἐκείνων, οἱ ὅποιοι ὑπηρετοῦσι τὸ κράτος. Οἰκονομία εἰς τὸν ἀριθμὸν τῶν ὑπηρετούντων καὶ μείζων ἀμοιβῆ αὐτῶν εἶναι θέμα γενικῶν μελετῶν, τοῦ ὁποίου ἡ πρακτικὴ ἀνάλυσις προσκόπτει εἰς ἀλλεπαλλήλους τῆς πολιτικῆς ζωῆς περιπλοκάς. Περιορισμὸς δὲ τῶν ἔργων τῆς πολιτείας εἰς στενώτερον κύκλον, καὶ αὐτὸς εὐρίσκεται εἰς ἰδιαιτέραν ἀντίθεσιν πρὸς τὴν ἀδιακόπως ἐκτεινομένην σφαῖραν τοῦ Κράτους ὡς κατ' ἐξοχὴν ὄργανου κοινωνικῆς ἀναπτύξεως.

Κατὰ μέρος τιθεμένων τῶν γενικῶν τούτων στοχασμῶν καὶ ἄλλων ἐπίσης σχετικῶν πρὸς τὸ θέμα σκέψεων, ἡ ἐνεστῶσα τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων κατάστασις δύναται νὰ χρησιμεύσῃ ὡς εἰδικὸν θέμα βελτιώσεως τῆς τύχης αὐτῶν. Ἐγείρεται δηλαδὴ τὸ ζήτημα, τί δύνανται οὗτοι ἀφ' ἑαυτῶν

νά πράξωσιν ὑπὲρ τῆς συντηρήσεώς των ; — Ἐάν ἀναλύσω-
μεν τὰς δαπάνας τῆς ζωῆς ἐν τῇ στενῇ κλίμακι τῶν περιο-
ρισμένων εἰς ὑπερβολὴν εἰσοδημάτων, παρατηροῦμεν ὅτι ἡ
τροφή ἀπορροφᾷ τὸ μεγαλειότερον μέρος τῶν ἰσχυρῶν βαλαν-
τιῶν. Πᾶσα οἰκονομία ἐπὶ τοῦ θρεπτικοῦ κεφαλαίου τῶν οἰ-
κογενειακῶν δαπανῶν, μέχρι τῶν ὀρίων καθ' ὃ δὲν πάσχει ἡ
ἀνθρωπίνη ὑπαρξίς, πρέπει νὰ θεωρηθῇ ὡς σκοπὸς ἰδιαιτέρως
πρακτικὸς διὰ τοὺς ὀλίγα διαθέτοντας. Μεταξὺ ὄλων τῶν τοι-
οῦτου εἴδους οἰκονομιῶν, ἐάν ἦτο δυνατόν οἱ ὑπάλληλοι νὰ
ἀγοράζωσιν ἀπ' εὐθείας χονδρικῶς καὶ νὰ μὴ πληρόνωσι κέρ-
δη εἰς μεσολαβοῦντας πωλητάς, ἡ οἰκονομία αὐτῶν θὰ ἦτο
τὰ μάλιστα περισπούδαστος. Ἡ ἀρχὴ εἶναι κοινή. Βλέπομεν
δὲ αὐτὴν ἐπιτυχῶς δοκιμασθεῖσαν ἐν τῇ μεγάλῃ τοῦ ἐργατι-
κοῦ λαοῦ τάξει, ἥτις διὰ τῶν λεγομένων «συνεταιρισμῶν τῆς
καταναλώσεως» ἔθεσε στερεὰν τὴν χεῖρα ἐπὶ τῶν ὠφελειῶν,
τὰς ὁποίας τὰ κεφάλαια τῆς καταναλώσεως παρέχουσιν εἰς
τοὺς διαχειριζομένους αὐτά. Ἄλλ' ἤδη πρόκειται περὶ μόνων
τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων, οἵτινες, στηριζόμενοι ἐπὶ τῆς αὐ-
τῆς ἀρχῆς τοῦ συνεταιρισμοῦ, δύνανται νὰ εὕρωσι τὴν πρακτι-
κωτάτην ἐξ ἑαυτῶν ἐν ἔργοις παραμυθίαν.

Ἐν πρώτοις ἐννοεῖται ἀφ' ἑαυτοῦ, ὅτι ἐν μόναις ταῖς πό-
λεσι, ἐν αἷς συγκεντρῶνται πολυάριθμοι ὁμάδες δημοσίων
ὑπαλλήλων, δύναται νὰ γείνη λόγος περὶ τοιοῦτου συνεταιρι-
σμοῦ, μεταγενεστέρα δὲ ἀνάπτυξις τοῦ κοινωνικοῦ τούτου θε-
σμοῦ δύναται νὰ περιλάβῃ εὐρυτέρας συνδυασμῶν τοπικὰς
διαστάσεις. Ἀκολούθως ὁ καταρτισμὸς ἐμπειπιστευμένης δια-
χειρίσεως θέλει δώσῃ τὴν πρὸς τὰ πρόσω ὠθησιν. Ἐν γένει
δὲν πρόκειται περὶ θεωρίας ἀφηρημένης, διότι ὑπάρχει ἐν Ἀγ-
γλίᾳ σημαντικώτατον παράδειγμα. Ἐννοοῦμεν τὴν Civil
service Supply Association, τὸν συναιτερισμὸν ἥτοι
τῶν ὑπαλλήλων τῆς Ἀγγλικῆς κυβερνήσεως, οἵτινες, ἔρμη-
θέντες ἐκ τῆς ὑπαρχούσης δυσαρμονίας μεταξὺ τῶν ἀποδο-
χῶν των καὶ τῶν τιμῶν τῶν ἐφοδίων τῆς ζωῆς, ἱδρυσαν κοι-
νὸν παντοπωλικὸν κατάστημα ἐπὶ τῷ τέλει νὰ ἀγοράζωσιν

ἐξ αὐτοῦ τὰ χρειώδη εἰς τὴν ἀρχικὴν τιμὴν τῆς προμηθείας
αὐτῶν. Ἡ ἰδέα ἐτέθη εἰς ἐνέργειαν καὶ τὸ ἀποτέλεσμα ὑπε-
ρέβη τὰς ἐλπίδας. Πλήθος δημοσίων ὑπαλλήλων εἰσηλθόν
εἰς τὸν συνεταιρισμὸν, καὶ πλήθος φίλων αὐτῶν ἐγένοντο δε-
κτοὶ εἰς τὸ κατάστημά των ὡς ἀγορασταί.

Ἡ ἐπιτυχία ὑπῆρξε τοιαύτη, ὥστε ὑπολογίζονται νῦν εἰς
πέντε οἱ τοιοῦτου εἴδους συνεταιρισμοὶ τῶν Ἀγγλῶν ὑπαλ-
λήλων, περιλαμβάνοντες 9,727 πρόσωπα συνεταιρῶν, μὴ
ἀριθμουμένων τῶν λοιπῶν ἀγοραστῶν. Ἐκ τῶν συνεταιρι-
σμῶν τούτων δύο ὑπάρχουσιν ἐν τῇ κυρίως Ἀγγλίᾳ μετὰ
9,727 συνεταιρῶν καὶ τρεῖς ἐν Σκωτίᾳ μετὰ 4,631 συνε-
ταίρων. Τὸ μετοχικὸν κεφάλαιον τῶν συνεταιρισμῶν τούτων
ἀναβαίνει εἰς 660,300 νέας δραχμὰς, αἱ ἐνιαύσιοι τῷ 1879
πωλήσεις των εἰς 40,335,225, ν. δραχμὰς καὶ τὰ καθαρὰ
κέρδη των εἰς 3,004,700. Τὰ παντοπωλικά καταστήματα
τῶν συνεταιρισμῶν τούτων εἶναι εὐρύτατα καὶ ἔχουσι ἀξιώ-
σεις μεγαλοπρεπῶν μεγάρων, ἕνεκα δὲ τῆς τάξεως καὶ τῆς
ἀξιοπρεπείας αὐτῶν ἐλκύουσιν ἀδιαλείπτως ἐν τῷ κύκλῳ τῆς
πελατείας αὐτῶν τὰς καλλιτέρας οἰκογενείας τῆς μέσης τά-
ξεως, ὡς π. χ. ἐν Λονδίῳ, ἐν ᾧ κατέστη εἶδος τι σειρμοῦ διὰ
τὰς κυρίας ἢ ἀμεσος ὑπ' αὐτῶν προμήθειαι τῶν ἀναγκαίων
ἐκ τῶν παντοπωλικῶν καταστημάτων τῆς Civil service
Supply Association.

Τοιαύτη ἐν γένει ὑπῆρξεν ἡ ἐπιτυχία τοῦ προκειμένου συ-
νεταιριστικοῦ ἔργου, ὥστε ἐξηγέρθησαν τὰ ἰδιαιτέρα συμφέ-
ροντα τῶν παντοπωλῶν μετὰ τοῦ μεγαλειότερου πατάγου.
Διευτυπώθη ὑπ' αὐτῶν ὡς σκανδαλώδης παρέκβασις τῆς δη-
μοσίας ὑπηρεσίας, ἐάν ἀναγνωρίζετο εἰς τοὺς ὑπαλλήλους αὐ-
τῆς ἡ τοιαύτη διὰ τοῦ συνεταιρισμοῦ των εὐκολία ἀφαιρέσεως
κερδῶν, τὰ ὁποῖα οἱ παντοπωλαὶ ἐθεώρουν ὡς ἀποκλειστικὰ
δικαιώματα τοῦ ἐπαγγέλματός των. Ἄνθρωποι τοὺς ὁποίους
ἐπλήρωνεν ἡ δημοσία φορολογία ὠφείλον, κατὰ τὰ ἐπιχειρή-
ματα τῶν παντοπωλῶν, νὰ εἶναι ὑποχρεωτικοὶ πελάται αὐ-
τῶν, διότι οὕτω καὶ μόνον ὁ φόρος ἐπιστρέφει εἰς τὰς χεῖρας

ἐκείνων οἱ ὅποιοι τὸν πληρόνουσι. Οἱ δυστυχεῖς δηλαδή ὑπάλληλοι, οἱ ἐκ τοῦ ἰδρώτος τῆς ἐργασίας αὐτῶν ζῶντες, δὲν ἦσαν κύριοι τοῦ εἰσοδήματος αὐτῶν ἀλλ' ἀπλοῖ διάμεσοι εἰς τὴν διάθεσιν τῶν παντοπωλῶν, οἵτινες περιεβάλλοντο τὸν ἀποκλειστικὸν μανδύαν τοῦ πληρωτοῦ τῶν φόρων. Ἐστάλησαν τοιοῦτοτρόπως ἐπιτροπαι πρὸς τὰς κυβερνήσεις καὶ ἐζητήθη παρ' αὐτῶν ἡ ἀπαγόρευσις τῶν τοιούτων συνεταιρισμῶν τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων. Ἄλλ' ἡ οἰκονομικὴ ἀρχὴ εἶναι ἀναλλοίωτος, ὅσον καὶ ἡ ἐφ' ἧς στηρίζεται βᾶσις τοῦ δικαίου. Καὶ συντηρητικοὶ δὲ καὶ φιλελεύθεροι ὑπουργοὶ εἶχον μίαν καὶ τὴν αὐτὴν στερεότυπον πρὸς τὰς ἐπιτροπὰς τῶν παντοπωλῶν ἀπάντησιν, ὅτι οἱ ὑπάλληλοι τῆς κυβερνήσεως ἦσαν ἐλεύθεροι νὰ διαθέτῃσι κατὰ τὸ δοκοῦν τοὺς μισθοὺς των καὶ τὰς ἐκτὸς τῆς ὑπηρεσίας ὥρας των.

Ὁ προτεινόμενος λοιπὸν διὰ τοὺς ἐν Ἑλλάδι ὑπαλλήλους συνεταιρισμὸς εἶναι τελείως δεδοκιμασμένος. Κατὰ πρῶτον κύριος σκοπὸς εἶναι νὰ προμηθεύωνται τὰ μέλη αὐτοῦ ἐκ τῶν καταστημάτων των εἰς τὴν εὐθηνότεραν δυνατὴν τιμὴν τὰ χρειώδη. Κύριον σημεῖον εἶναι ἡ ἐπὶ τοῦ τιμολογίου προσέγγισις τῶν ἀρχικῶν τιμῶν τῆς παραγωγῆς, μικρὸν δὲ πλεόνασμα ἐπὶ τούτων χρησιμεύει διὰ τὰς δαπάνας τοῦ συνεταιριστικοῦ ἰδρύματος καὶ εἶναι ἱκανὸν, ὡς εἶδομεν ἀνωτέρω, νὰ δώσῃ ἐν ἐνὶ ἔτει πλείονα τῶν τριῶν ἑκατομμυρίων νέων δραχμῶν καθαρὸν κέρδος.

Ἰδιαιτέρας σημασίας εἶναι ἡ προσάρμοσις τῶν πωλητέων ἐν τῷ συνεταιρικῷ καταστήματι εἰδῶν. Ἀπλῆ ἐν τοῖς ὑφισταμένοις παντοπωλείοις ἐπίσκεψις ἀποδεικνύει τὴν ἐν αὐτοῖς κατὰ σκοπὸν συνάντησιν τῶν μᾶλλον διαφόρων ἐφοδίων. Ἐν τούτοις αἱ τοπικαὶ περιστάσεις ἔχουσι τὴν ἀποφασιστικὴν ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου ψῆφον. Δύναται δὲ νὰ συνδυασθῇ πρὸς αὐτὸ καὶ τῶν μηχανικῶν ἐργοστασίων ἡ ἐπικουρία, διότι ἐκτὸς τῆς ὀλικῆς ἐτέρωθεν προμηθείας τῶν παντοπωλικῶν ἐφοδίων πρὸς μερικὴν κατόπιν μεταπώλησιν αὐτῶν, δὲν εἶναι ἀνέφικτος καὶ ἡ παραρτηματικὴ λειτουργία κλάδου τινὸς τῶν

«παραγωγικῶν» λεγομένων συνεταιρισμῶν, προσφυῶς προσαρμοζόμενος πρὸς τὴν κεντρικὴν τοῦ καταναλωτικοῦ συνεταιρισμοῦ ιδέαν.

ΕΦΗΜΕΡΙΔΟΓΡΑΦΙΑ ΕΝ ΑΜΕΡΙΚῃ.

Ἐκ τελευταῖον ἀπὸ ἐνὸς ἤδη ἔτους ἐνεργουμένης ἀπογραφῆς ἐν ταῖς Ἡνωμέναις Πολιτεῖαις τῆς Ἀμερικῆς, διὰ τὴν ὁποῖαν ἐψηφίσθησαν ὑπὸ τῆς Δημοκρατίας 16 ἑκατομμύρια νέων δραχμῶν, ἀποσπῶμεν τὰς ἐπομένους καταστατικὰς πληροφορίας ὅσον ἀφορᾷ τὸν περιοδικὸν τῆς χώρας ταύτης τύπον.

Ἡμερήσια μὲν ἐφημερίδες, 962, ἐξ ὧν 436 πρωῖναι καὶ 526 ἑσπεριναί, πρὸς τούτοις δὲ καὶ 447 παραρτήματα ἡμερησίων ἐφημερίδων· παρατηρητέον ὅτι κατὰ τὸ ἔτος 1880 ἔπαυσαν μὲν ἐκδιδόμεναι 80 ἡμερήσια ἐφημερίδες, ἤρχισαν δὲ ἐκδιδόμεναι 114. — Ἑβδομαδιαῖα δὲ φύλλα 682, δις δὲ τῆς ἐβδομάδος ἐκδιδόμενα 44, τρις δὲ τῆς ἐβδομάδος 39 καὶ 138 φύλλα τῆς κυριακῆς.

Ἡ διανομὴ τοῦ περιοδικοῦ τύπου μεταξὺ τῶν γλωσσῶν, αἵτινες ἀκούονται ἐν τῇ μεγάλῃ δημοκρατίᾳ τῆς Ἀμερικῆς, ἔχει ὡς ἐξῆς· 81 ἐφημερίδες ἡμερήσια καὶ 111 ἑβδομαδιαῖα καὶ ἄλλα φύλλα γράφονται εἰς Γερμανικὴν γλῶσσαν, 5 εἰς Γαλλικὴν, 1 εἰς Ἰσπανικὴν, 1 εἰς Νορβηγικὴν, 2 εἰς Βοημικὴν καὶ τὸ λοιπὸν τῶν ἐφημερίδων καὶ φύλλων εἰς Ἀγγλικὴν.

Ἡ κατὰ μέσον ὄρον κυκλοφορία ἐκάστης μὲν ἡμερησίας ἐφημερίδος λογιζέται εἰς 2,800 ἀντίτυπα, ἐκάστου δὲ ἑβδομαδιαίου φύλλου εἰς 3,509, ἐκάστου δὲ φύλλου τῆς κυριακῆς εἰς 8,476. Ἐν συνόλῳ κυκλοφοροῦσιν ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς Μεγάλῃς Δημοκρατίας α) κατὰ πᾶσαν ἡμέραν, 3,902,391 φύλλα, ἀναβιβαζόμενα καθ' ὅλον τὸ ἔτος εἰς 1,424,371,715 φύλλα, β') ἑβδομαδιαίως, 3,609,688 φύλλα, ἀναβιβαζόμενα καθ' ὅλον τὸ ἔτος εἰς 198,532,840 φύλλα, γ') ἡμιεβδομα-

διαίως 3,509 φύλλα, αναβιβάζομενα καθ' ἄλλον τὸ ἔτος εἰς 385,990 φύλλα, δ') τριεβδομαδιαίως 39,890 φύλλα, αναβιβάζομενα καθ' ἄλλον τὸ ἔτος εἰς 6,581,850 φύλλα, καὶ δ') κατὰ τὰς κυριακὰς 724,671 φύλλα, αναβιβάζομενα καθ' ἄλλον τὸ ἔτος εἰς 39,856,905 φύλλα. Τὸ ἄλλο καὶ τῶν τεσσάρων τούτων κατηγοριῶν ἀνέρχεται καθ' ἄλλον τὸ ἔτος εἰς τὸ τεράστιον ποσὸν τῶν 1,669,729,300 φύλλων!

Δὲν εἶναι ἄπο σκοποῦ εἰς ἐκτίμησιν τοῦ προκειμένου φαινομένου ἢ ἀναλογία αὐτοῦ πρὸς τὸν πληθυσμὸν τῶν Ἑνωμένων Πολιτειῶν. Ὑπολογίζεται οὗτος νῦν εἰς 50,152,866. Ἐπομένως ἐκ τῶν 1,669,729,300 φύλλων, τὰ ὅποια ἐν μέσῳ αὐτοῦ καθ' ἄπαν τὸ ἔτος κυκλοφοροῦσι, 31 $\frac{1}{3}$ ἀνήκουσιν εἰς ἕκαστον ἄνθρωπον. Πόση διανοητικὴ ἐργασία κρύπτεται ἐν τῇ ἀναλογίᾳ ταύτῃ τῶν ἀριθμῶν! Ὑποτιθεμένου δὲ τοῦ περιοδικοῦ τύπου ὡς τοῦ δραστηριοτέρου κοινωνικοῦ φωτός, ἰδοῦ ὅτι πλέον τοῦ ἐνὸς καὶ ἡμίσεως δισεκατομμυρίου λυχνιῶν αὐτοῦ διεξάγει ἀμείλικτον, συνεχῆ καὶ ἐντεταμένον πόλεμον κατὰ τοῦ πνευματικοῦ τῆς ἀνθρωπότητος σκότους. Ὅρος ἀναπόφευκτος εἰς τὴν τελικὴν ἀνάπτυξιν τῆς ἰδέας καὶ τῆς ἀποστολῆς τῶν λαῶν.

ΔΗΜΟΣΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ.

Ἄφοῦ πλέον ἐκόπασεν ὁ πολιτικὸς ἀγὼν καὶ ἡ δικαιοσύνη κατέλαβε τὰ πράγματα τοῦ ἐν Θήβαις ταμιακοῦ δράματος, καιρὸς εἶνε νὰ ἐξετασθῇ καὶ οὐσιαστικῶς τὸ θέμα, νὰ ζητηθῶσι δὲ τὰ ἀληθῆ αἷτια, ἐξ ὧν παρήχθησαν τοσοῦτον ἐπιζήμια γεγονότα. Τοῦτο ἐπιχειροῦμεν ἀνεπηρέαστοι ἐκ παντὸς πολιτικοῦ ἢ προσωπικοῦ πάθους.

Ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν, ἢ καθ' ἡμᾶς διοικήσεις ὀλισθήσασα ἐκ τῶν χειρῶν τῆς ὑπευθύνου κυβερνήσεως, κατέπεσεν εἰς τὴν ἄμεσον διαχείρισιν τῆς ἀνευθύνου πολιτικῆς. Τοῦ νόμου ἢ ἀ-

μερόληπτος δύναμις ἐξασκεῖται οὐχὶ μὲ τὴν ὀφειλομένην ἀπάθειαν καὶ ψυχρότητα ἀπὸ τὰ τεταραγμένα ὄργανα τῆς πολιτείας, ἀλλὰ, κατὰ τὸ μέτρον τῶν ἐκ ταύτης ἐνδιαφερομένων, ἀπὸ παντοῖα πολιτικῆς δημιουργήματα, διότι ἡ ἀνταλλαγὴ τῆς ὑπὸ τοῦ λαοῦ χορηγουμένης εἰς τοὺς ἐκλεκτοὺς τοῦ ἐντολῆς κατήντησε νόμιμον ἐν τῇ πολιτικῇ σύνηθες συνάλλαγμα. Τοιαῦται ἀρχαὶ καθιερωθεῖσαι καὶ μόνον ἐκ τῆς περιοδικῆς μεταβολῆς τοῦ ὀνόματος τῆς κρατοῦσης μερίδος ποικίλουν, ἐπόμενον ἦν νὰ καταστρέψωσι τὴν διοίκησιν καὶ νὰ συγχύσωσι τὰ ὅρια τῶν ὑποχρεώσεων καὶ δικαιωμάτων τῶν νομίμων ἐξουσιῶν, τοσοῦτον ὥστε, οὐδαμοῦ νὰ διακρίνηται θετικὴ εὐθύνη, οὐδεμίαν ἐξουσίαν ἀκριβῶς νὰ θεωρῆται ἢ ὑπόλογος, πλὴν τοῦ φορολογουμένου λαοῦ, ὅστις ἐκτίνων τὰς συνεπειὰς ἀλλοτρίων παραπτωμάτων ἀνταμείβεται μὲ τὸ τερπνὸν θέαμα τῆς πανηγυρικῆς ἀναμίξεως βουλευτῶν, ὑπουργῶν κλπ. πάσης φύσεως προσωπικοτήτων, μα λι ἀ κ ο υ β ἄ ρ ι α, εἰς τὸν δυσώδη βόρβορον παντοειδῶν καταχρήσεων, ἐλλείψεων, παραλείψεων καὶ πάσης ἀηθίας.

Τὰ περὶ διοικήσεως ἐν γένει τῶν δημοσίων ἐσόδων καὶ ἐξόδων καὶ περὶ διαχειρίσεως αὐτῶν ὑπὸ τὰ διάφορα ὄργανα τῆς δημοσίας ὑπηρεσίας, σοφῶς καὶ σαφῶς ἐκανόνισεν ὁ ἀπὸ 1 Ὀκτωβρίου 1852 νόμος περὶ δημοσίου λογιστικοῦ, ἀντίγραφον τοῦ ἐν Γαλλίᾳ ἀπὸ τοῦ 1838 ἰσχύοντος. Αἱ διατάξεις τοῦ νόμου τούτου, στηριζόμεναι εἰς τὸ συνταγματικὸν πολιτεύμα, ἀναμιγνύουν εἰς τὴν διαχείρισιν τῆς δημοσίας περιουσίας, κατὰ τύπους ἀρμονικοῦς, ἀπάσας τὰς λοιπὰς καθεστηκυίας ἐξουσίας ἀλληλεπιτηρουμένας· ἡ κυβέρνησις μετὰ τῶν ὀργάνων τῆς, ὡς ὑπόλογος, ἢ ἐθνικὴ ἀντιπροσωπεία ἐποπτεύουσα καὶ ἡ βασιλεία, τέλος, διὰ τοῦ ἀνωτάτου κύρους μετέχουσι καθ' ὠρισμένην ἀρμοδιότητα τοῦ κανονισμοῦ τῆς διαχειρίσεως τοῦ δημοσίου πλούτου, ἀπὸ τῆς πρώτης μέχρι τῆς τελευταίας ἡμέρας ἐκάστης λογιστικῆς περιόδου, ὅτε ἡ μὲν κυβέρνησις δημοσίᾳ δίδωσι λόγον τῶν πεπραγμένων, ἢ βουλὴ ἐκφέρει τὴν ἐπ' αὐτῶν ἀπόφασιν τῆς, ὁ δὲ οἰκονομι-

κός Ἄρειος Πάγος διὰ τῆς δικαστικῆς αὐθεντίας περιβάλλει τὰ τετελεσμένα μὲ τὸ κῦρος τῆς πλήρους ἀκριβείας καὶ τάξεως.

Ὁ νόμος οὗτος θεωρούμενος ὡς τὸ τελειότερον νομοθέτημα τοῦ αἰῶνος, μακρᾶς προῖον πείρας καὶ πεφωτισμένης μελέτης ἀπὸ τεσσαράκοντα ἤδη ἐτῶν, ἀκριβῶς ἐφαρμοζόμενος ἐν Γαλλίᾳ, τῇ τοσαύτῃ ριζικᾷ μεταβολᾷ ὑποστάσει, δὲν παρουσίασε τὴν ἀνάγκην τροποποιήσεως οὔτε μιᾶς κεραίας. Καὶ ἐπὶ δημοκρατίας, καὶ ἐπὶ αὐτοκρατορίας, καὶ ἐν ὥρᾳ ἀκόμη ἀπολύτου ἀναρχίας, αἱ συνταγματικαὶ διατάξεις τοῦ νόμου ὑπῆρξαν σεβασταὶ καὶ ἰσχύουσαι ἐπὶ πάσης φύσεως ἐξουσίας, ἀπαρμολιώτως, διότι αἱ ὑπὸ διαφόρους μορφὰς διοικήσασαι κυβερνήσεις πρῶτον καὶ κύριον μέλημα ἔχουσαι τὴν καλὴν κατάστασιν τῶν οἰκονομικῶν, ἐπροτίμησαν νὰ ὑποταχθῶσιν εἰς διατάξεις, σχετικᾶς πρὸ ἄλλο, παρὰ τὸ κράτος πολίτευμα, ὡς σὰς τὸν δημόσιον πλοῦτον κατὰ πάσης αὐθαιρέτου διαχειρί- περιφρουρούσεως, διατηρούσας ἀκμαίαν τὴν δημοσίαν πίστιν καὶ συντελοῦσας εἰς τὴν αὔξησιν τῶν προσόδων. Καὶ οὐ μόνον ἐν Γαλλίᾳ ὁ προκειμένος νόμος ὑπῆρξε τοσοῦτον κρατερός, ἀλλὰ καὶ ἀλλαχοῦ εἰσῆχθη καὶ ἀκριβῶς ἐφηρμόσθη οὐχὶ ὡς τύπος ἀφηρημένης θεωρίας, ἀλλ' ὡς ὄργανον ὕλικόν, χρήσιμος εἰς προαγωγὴν καὶ φύλαξιν τοῦ δημοσίου θησαυροῦ.

Ὁ δημιουργὸς τοῦ ἐν λόγῳ νόμου ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν τῆς Γαλλίας Larlan, ὑποβάλλων αὐτὸν εἰς τὴν κύρωσιν τοῦ βασιλέως Λουδοβίκου Φιλίππου τὴν 31 Μαΐου 1838, ἰδοὺ ὀπόσας ἐπ' αὐτοῦ ἐστήριξεν ἐλπίδας: «Εἶναι ἀναντίρρητον, ὅτι διὰ τῆς καλῆς μεθόδου καὶ ἀκριβοῦς ἀναλύσεως αἱ διοικητικαὶ ἐγγραφαὶ καὶ ἡ ἐνέργεια τῆς ἐλευθέρας ἐξελέγξεως διαχέουν φῶς εἰς ὅλα τὰ μέρη τῆς δημοσίας διαχειρίσεως, διορθόνουν τὰς ἀταξίας, καταστέλλουσι ἢ προλαμβάνουσι τὰς καταχρήσεις καὶ καθιστῶσι γονίμους τὰς προσόδους τοῦ προϋπολογισμοῦ· ἡ εὐπορία λοιπὸν τοῦ ταμείου δύναται νὰ ἀποδοθῇ εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τῶν μέτρων, δι' ὧν ἔσοδα καὶ ἔξοδα ὑποβάλλονται εἰς τοὺς κανό-

νας τῆς τάξεως καὶ ἀσάνον τῆς δημοσιότητος. Ἡ ἀλληλουχία πολλῶν στοιχείων ὀργανισμοῦ, τοῦ ὁποίου ἡ ἄρμονία διαδίδεται εἰς ὅλα τὰ μέρη, θέλει προφυλάξει τὸ δημόσιον λογιστικὸν ἀπὸ ἀπερισκέπτους νεωτερισμοὺς καὶ προσέτι τὴν κυβέρνησιν ἀπὸ ἀδίκους κατηγορίας. Θέλει εὐκολύνει τὴν ἐκτίμησιν ὅλων τῶν κυβερνητικῶν πράξεων, καταδείξει ἐναργῶς τὰς λαμβανόμενας ἐγγυήσεις διὰ τὴν διαχείρισιν τῶν δημοσίων χρημάτων, διαχύσει καθαρῶτατον φῶς ἐφ' ὅλων τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως, ἐνισχύσει τὴν τακτικὴν ἐνέργειαν τῆς κυβερνήσεως, καὶ καταστήσει γόνιμον τὴν δύναμιν τῆς πρὸς τὸ κράτος πίστεως». Τοιαύτην δύναμιν ἀπέδιδε περιφανῆς τῆς Γαλλίας ὑπουργὸς εἰς τὰς διατάξεις τοῦ νόμου, τοῦ ὁποίου τὴν κύρωσιν συνίστα εἰς τὸν βασιλέα του, ἡ δὲ ἐφαρμογὴ αὐτοῦ διὰ τῶν πραγμάτων πληρέστατα ἐδικαίωσε τὰς προσδοκίας του. Τὰ οἰκονομικὰ τῆς Γαλλίας, ὑπὸ τὴν ἐπιρροὴν τοῦ προκειμένου νόμου, ἀνεπτύχθησαν καὶ, μ' ὅλα τὰ ἔκτακτα καὶ κολοσσαῖα βάρη τὰ ὁποῖα ἐπέβαλλον αἱ συνεχεῖς μεταπολιτεῦσεις, μέχρι καὶ σήμερον ἀκμάζουν καὶ προάγονται ὑπὸ τοὺς τύπους καὶ κανόνας τοῦ νόμου, θρησκευτικῶς τηρουμένους. Ἐφάμιλλος τοῦ Larlan κατὰ τε τὴν ἱκανότητα καὶ τὸν πατριωτισμὸν ὁ μακαρίτης Χριστίδης, ἐκτιμῶν τὴν ἀξίαν τοῦ ἔργου τοῦ γάλλου συναδέλφου του, ἀντιγράψας εἰσήγαγεν εἰς τὴν ἡμετέραν βουλὴν τὸν λογιστικὸν νόμον κατὰ τὸν Ἰανουάριον τοῦ 1851 καὶ ἐπέμεινε, ἀπέναντι ἰσχυρᾶς ἀντιδράσεως, μέχρι καὶ τοῦ ἐσχάτου μέσου τῆς προσθήκης δέκα ἕξ νέων γερουσιαστῶν, νὰ τύχη τῆς ἐπιψηφίσεώς του μόνον κατὰ τὸν Ὀκτώβριον τοῦ 1852. Εἶχε δὲ καὶ οὗτος περὶ τοῦ ἀποτελέσματος τὰς ἐξῆς ιδέας: «Ἡ περὶ τὰ οἰκονομικὰ μέριμνα ἐκάστης κυβερνήσεως εἶνε καθῆκον στενῶς συνδεδεμένον μὲ τὴν ὑπαρξιν καὶ τὴν εὐημερίαν τοῦ ἔθνους. Ἄνευ τάξεως λογιστικῆς αἱ κυβερνήσεις ἀποπλανῶνται, τὰ ἀτοπήματα πολλαπλασιάζονται καὶ τὸ κράτος ἐκπίπτει ἐκτὸς τούτου, ὑπὸ

τὸ κράτος ἀξιοχρέου λογιστικοῦ, αἱ περὶ τὴν διαχείρισιν πράξεις τῆς κυβερνήσεως τίθενται ὑπὸ τὴν ἐκτίμησιν τοῦ κοινοῦ ἢ εἰλικρίνεια αὐτῆς γίνεται καταφανῆς, αἱ ἄδικοι κατηγορίαι χάνουσι τὴν ὁποῖαν ἄλλως τε ἔχουσι ἀξίαν, καὶ ἡ δημοσίαι πιστὶς κρατύνεται.»

Τὰ ἀξιώτατα ὅμως ταῦτα οἱ πλεῖστοι ἀπὸ ἐτῶν πολλῶν κυβερνῶντες τὴν Ἑλλάδα οὔτε πιστεύουσι οὔτε παραδέχονται. Τὴν περὶ τὰ οικονομικὰ μέριμναν θεωροῦν ὡς ὀχληράν καὶ ἀτερπῆ ἐνασχόλησιν, ἀπέναντι τῆς ὑψίστης καὶ σωτηρίου φροντίδος τῶν διορισμῶν, τῶν παύσεων καὶ τῆς διὰ παντὸς θειματοῦ καὶ ἀθεμίτου μέσου συγκρατήσεως τοῦ κόμματος. Τὰς διατυπώσεις καὶ τοὺς λογιστικοὺς κανονισμοὺς, ἀπὸ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν ὁποίων δύο ἐπίσημοι οικονομολόγοι ἐθεώρησαν ἐξαρτωμένην τὴν ὑπαρξίν καὶ τὴν εὐημερίαν τοῦ κράτους, καὶ αὐτὴν τὴν προσωπικὴν τῶν κυβερνῶντων ὑπόληψιν, ἐκλαμβάνουσι ὡς τύπους κενῆς ἐνοίας, χλευάζουσι ὡς σχολαστικὰ ἐπινοήματα ἐσκωριασμένης διανοίας, καὶ τοὺς καταπατοῦν ἀσυστόλως, μέχρις οὗ τοὺς κατέστησαν ἤδη πρὸ πολλῶν ἐτῶν καθ' ὀλοκληρίαν νεκροὺς καὶ ἀχρήστους. Παρ' ἡμῖν ἀπὸ εἴκοσιν ἤδη ἐτῶν κατηργήθη πᾶσα λογοδοσία, ἔπαυσεν ὁ ἔλεγχος τῶν δημοσίων διαχειρίσεων, παρημελήθη ἡ συγκέντρωσις, καὶ πλέομεν ἄνευ πυξίδος καὶ φανοῦ, εἰς σκότος ἀγνοίας πλήρους, ἀναισθητοῦντες τοσοῦτον, ὥστε ἐκ τῆς τύχης ἀνεμένομεν τὴν ἀποκάλυψιν μιᾶς ἐκ τῶν πολλῶν διαρπαγῶν τοῦ δημοσίου πλούτου τοῦ ἐκ τοῦ ὑστερήματος τοῦ φορολογουμένου συναζομένου, τὰς ὁποίας δυνατὸν νὰ καλύπτωσι τὰ ἀνεξέλεγκτα στοιχεῖα τῶν διαφόρων διαχειρίσεων τοσοῦτων παρελθόντων ἐτῶν.

Ὁ λογιστικὸς νόμος, τὸ σύμβολον αὐτὸ τῆς οικονομικῆς πίστεως πάσης σώφρονος κυβερνήσεως, ἔταξε ρητὰς προθεσμίας περὶ ὅλων τῶν κατ' αὐτὸν τελουμένων ἐργασιῶν καὶ τῶν κανονιζομένων δικαιωμάτων τοῦ πολίτου ἢ τῶν ὑποχρεώσεων τοῦ κράτους. Διὰ τοῦ ἀρθροῦ 5 ἀπήτησεν, ὅπως ὁ προϋπολογισμὸς τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων ὑποβάλληται εἰς τὴν

βουλήν ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν οικονομικῶν, ψηφίζεται καὶ κυροῦται ἐντὸς τῆς συνόδου τῆς ληγούσης πρὸς τῆς ἐνάρξεως τοῦ ἔτους τοῦ ὁποίου φέρει τὸ ὄνομα. Τὴν ὑποχρέωσιν ταύτην οὐδεμία τῶν κυβερνήσεών μας ἐξετέλεσεν, ἢ καὶ ἐξετίμησεν· οἱ προϋπολογισμοὶ παρ' ἡμῖν εἰσάγονται εἰς τὴν βουλήν τὸ ταχύτερον ἐντὸς τῆς συνόδου τῆς διαρκούσης κατ' αὐτὸ τὸ ἔτος τοῦ προϋπολογισμοῦ, ψηφίζονται δὲ καὶ κυροῦνται τὸν τρίτον ἢ τὸν τέταρτον μῆνα τοῦ ἰδίου ἔτους. Καὶ συνήθως μὲν δύο καὶ τρεῖς μῆνας τοῦ ἐνιαυτοῦ δαπανῶμεν δι' ἐκτάκτων πιστώσεων, καὶ εἰσπράττομεν ἄνευ φορολογικῶν νόμων, δὲν λείπουσι ὅμως καὶ παραδείγματα πολλῶν ἐτῶν τὰ ὁποῖα σχεδὸν ἔληξαν ἄνευ προϋπολογισμοῦ. Ἄλλ' ὅμως ἀπέναντι τῆς περιφρονήσεως, ἣν ἡμεῖς δεικνύομεν πρὸς ὑποχρεώσεις ὑψίστας, ἄλλοι αἰσθανόμενοι τὰς εὐθύναις τοῦ νόμου καὶ κηδόμενοι τῆς προσωπικῆς τῶν φιλοτιμίας καὶ αὐτὴν τὴν μικρὰν ἀναβολὴν κηρύττουσι πρᾶξι κόπημα καὶ παράλειψιν ἀξιοποιῶν. Ὁ ὑπουργὸς Magnin εἰσάγων εἰς τὴν βουλήν τῆς Γαλλίας τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ 1882 κατὰ τὴν 21 Ἰανουαρίου 1881 προσιμιάζεται ὡς ἐξῆς: «Ὁφείλαμεν νὰ σᾶς παρουσιάσωμεν τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ 1882 πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς συνόδου σας, ὅπως δυνηθῆτε νὰ ἐξετάσητε καὶ ψηφίσητε αὐτὸν πρὸ τοῦ τέλους Μαΐου· ἂν τὸ τοιοῦτον εἶνε ἐπιθυμητὸν διὰ τὸ μέλλον, διὰ τὸ παρὸν ἔτος δύναμαι εἰπεῖν καταντᾶ ἀνάγκη ἐπιβεβλημένη· ἡ βουλή διατρέχει τὴν τελευταίαν σύνοδον τῆς νομοθετικῆς ἐξουσίας της. Πρέπει ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ 1882 νὰ ᾖ ἐψηφισμένος παρ' αὐτῆς καὶ τῆς γερουσίας πρὸ τοῦ τέλους Ἰουνίου, ἐπὶ ποινῇ τοῦ ν' ἀφεθῆ ἢ περὶ τούτου φροντίς εἰς τὴν διάδοχον συνέλευσιν, ὅπερ θὰ ᾖνε καθαρὸν πρᾶξι κόπημα καὶ ματαιώσεις τῶν προσδοκιῶν, τὰς ὁποίας ἐφ' ἡμῶν στηρίζει ὁ τόπος». Ποῖα ἐκ τῶν κυβερνήσεών μας ἐξήνεγκε τοιαύτας ἰδέας, ἢ ἔδειξε τοσαύτην ὑπὲρ τῶν οικονομικῶν μέριμναν;

Ὁ αὐτὸς νόμος ἐν κεφ. Η' καὶ Θ' λεπτομερῶς κανονίζει τὰ τῆς λογοδοσίας τῆς κυβερνήσεως, τάσεων καὶ ὠρισμένας προ-

θεσμίας δι' ἐκάστην σχετικὴν πράξιν. Ἐντὸς τῶν πρώτων τριῶν μηνῶν τοῦ μετὰ τὴν λήξιν ἐκάστης χρήσεως ἔτους, ὁ ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν ὑποχρεῖται νὰ ὑποβάλλῃ εἰς τὴν βουλὴν τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ληξιάσης χρήσεως, μετὰ τοῦ περι- κυρώσεως νομοσχεδίου, συνωδευμένον μὲ ἀναλυτικοὺς πίνα- κας τῶν προϋπολογισθέντων, βεβαιωθέντων καὶ πραγματο- ποιηθέντων ἐσόδων καὶ ἐξόδων· γενικὸν λογαριασμὸν τῆς οἰ- κονομικῆς διαχειρίσεως, τῶν χρηματιστικῶν πράξεων καὶ τῶν εἰδικῶν ὑπηρεσιῶν· λεπτομερεῖς καταλόγους τῶν εἰς τὴν δι- καιοδοσίαν ἐκάστου ὑπουργείου διαχειρίσεων, τῶν ἀγορῶν, τῶν προμηθειῶν, τῆς χρήσεως καὶ ἀπαλλοτριώσεως κινητῶν καὶ ἀκινήτων ἀνηκόντων εἰς τὸ κράτος· ὅμοιον τῶν ἀναγνωρισθει- σῶν συντάξεων, ὑποτροφιῶν καὶ ἄλλων χορηγιῶν· καὶ τέλος τὴν κατὰ τὴν λήξιν τῆς χρήσεως οἰκονομικὴν κατάστασιν τοῦ ταμείου μὲ τὰ ὀριστικὰ ἀποτελέσματα τῶν ἐγγραφῶν τοῦ δημοσίου χρέους. Ἐκ τῶν λεπτομερειῶν τούτων ἡ βουλὴ κρί- νουσα ἐγκαίρως ἐπὶ τῆς διαχειρίσεως τῆς κυβερνήσεως, ἀλλαν- θάστως δύναται ν' ἀποφανθῇ περὶ τῆς ἠθικῆς καὶ τῆς ἰκανό- τητος τῶν δυνάμει τῆς ἐμπιστοσύνης τῆς διαχειρισμένων τὰ κοινὰ ὑπουργῶν καὶ τῶν κατωτέρω ὀργάνων των, συνάμα δὲ, στηριζομένη ἐπὶ τῶν ἀποτελεσμάτων τοῦ παρελθόντος, ἐν πλή- ρει ἐπιγνώσει νὰ προσδιορίσῃ εἰς τὸ μέλλον τὰς ἀναγομένας εἰς ἕκαστον κλάδον πραγματικὰς ἀνάγκας, καὶ τὰ ἀπαιτού- μενα πρὸς θεραπείαν αὐτῶν μέσα. Ὁ δὲ φορολογούμενος λαὸς πλήρη τῶν κυβερνητικῶν πράξεων λαμβάνων γνῶσιν, καὶ ἐ- κτιμῶν τὰ καθέκαστα τοῦ τρόπου καθ' ὃν ἡ κυβέρνησις διέ- θετο τὰς εἰσφοράς του, νὰ κρίνῃ περὶ τοῦ χαρακτῆρος αὐτῆς, ἐν ὥρᾳ καταλλήλῳ, καὶ συντελέσῃ εἰς τὴν διατήρησιν τῆς ἢ τοῦναντίον. Τέλος, οἱ ἐνδιαφερόμενοι περὶ τῆς πίστεως καὶ τῆς ἀξιοχρεώτητος τοῦ δημοσίου, γνωρίζοντες ἐκ θετικῶν καὶ ἐξηκριβωμένων ὑπολογισμῶν τὴν οἰκονομικὴν κατάστασιν τοῦ τόπου, τοὺς πραγματικοὺς πόρους του καὶ τὸν τρόπον τῆς δια- χειρίσεως αὐτῶν, νὰ κανονίζωσιν ἐν ἐπιγνώσει μετὰ τοῦ κρά- τος οἰκονομικὰς σχέσεις των.

Ἐκ τῆς ἐγκαίρου ἐφαρμογῆς τῶν ἀνωτέρω διατάξεων ὁ Larlan καὶ ὁ Χρηστίδης ἐθεώρουν τὴν τιμὴν τῆς κυβερνή- σεως κατὰ πάσης κατηγορίας ἠσφαλισμένην, τὰς καταχρή- σεις καὶ τὰς παρεκτροπὰς τῆς διοικήσεως περιστελλομένας καὶ τὴν πίστιν τοῦ δημοσίου κρατυνομένην. Τὴν σημασίαν τῶν ἀξιωματῶν τούτων ἐκτιμῶν καὶ τῆς ἰδίας ὑπολήψεως ὁ ὑπουργὸς G. Magnin ὑπέβαλεν εἰς τὴν βουλὴν τὸν ἀπολογι- σμὸν τῆς χρήσεως 1877, ληξιάσης κατὰ τὸ τέλος τοῦ 1878, μετὰ τοῦ περι- κυρώσεως νομοσχεδίου καὶ ὅλων τῶν ἀπαιτου- μένων λεπτομερειῶν τὴν 19 Φεβρουαρίου 1881 βεβαιώσας ὅτι, οἱ τῶν κατόπιν κεκλεισμένων χρήσεων τυποῦνται καὶ προσεχῶς ὑποβάλλονται. Καὶ ταῦτα ἐν Γαλλίᾳ, τῆς ὁποίας ὁ μὲν τακτικὸς ἀπολογισμὸς ὑπερτερεῖ τὸν ἰδικὸν μας ἐξ η κ ο ν- τ ά κ ι ς, συνοδεύεται δὲ ἀπὸ ὅμοιον ἕκτακτον δ ω δ ε κ ά κ ι ς ἀνώτερον τοῦ τακτικοῦ μας, ἀπὸ ἕτερον τῶν εἰδικῶν πόρων, καὶ ἄλλον τῆς Ἀλγερίας, τῶν ἀποικιῶν, τοῦ ταμείου τῶν ἀ- πομάχων, τοῦ τῆς Λεγεῶνος τῆς τιμῆς καὶ διαφόρων ἄλλων καταστημάτων κλπ.

Ἐν συγκρίσει πρὸς τὰ ἀνωτέρω, ἡ ἐλληνικὴ κυβέρνησις κατήρτησε καὶ ἐτύπωσε τακτικοὺς ἀπολογισμοὺς μέχρι τῆς χρήσεως 1866, εἰς δὲ τὴν ἐπιψήφισιν τῆς βουλῆς καὶ πρὸς γνῶσιν τοῦ κοινοῦ οὐδένα ἀπὸ τῆς συστάσεως τοῦ βασιλείου μέχρι τοῦδε παρέδωκε. Κατὰ συνέπειαν, ἐπὶ δέκα πέντε ἔτη καθ' ἃ δὲν κατεστρώθησαν βιβλία, δὲν ἐξηλέχθησαν οἱ λο- γαριασμοὶ καὶ δὲν συνετάχθη ἀπολογισμὸς, ἄγνωστος μένει ἡ οἰκονομικὴ κατάστασις τοῦ τόπου καὶ ὁ τρόπος, καθ' ὃν διε- χειρίσθησαν οἱ ὑπουργοί, οἱ πάσης φύσεως ταμίαι, οἱ τελῶναι, οἱ ἀλαταποθηκάριοι, οἱ εἰσπράκτορες, οἱ πρόξενοι καὶ πᾶσα ἢ χορεία τῶν ὀλβίων ὑπολόγιον, ὅσοι κατὰ τὴν μακαρίαν ταύ- την περίοδον διεχειρίσθησαν τὰ δημόσια. Κατὰ τὰ τελευταῖα δέκα πέντε ἔτη, ὧν ἡ ἀνάμνησις φρίκην θὰ φέρῃ εἰς τε τοὺς ζῶντας καὶ τοὺς ἐπερχομένους φορολογουμένους διὰ τὰ βαρῆα φορτία τῶν δανείων καὶ τῶν φόρων ὅσα τοῖς ἐπέβαλον, δὲν ἐ- δόθη τοῦλάχιστον ὡς παρηγορία ἢ γνῶσις τῆς καταστάσεως

τῶν δημοσίων χρεῶν, ἕσα ὑπὸ διαφόρους ἔρους εἰς μέγιστα πρὸς συνωμολογήθησαν. Διὰ τὸ ἀσκανδάλιστον ἀποκρύπτονται πρὸ δέκα πέντε ἐτῶν αἱ συντάξεις, αἱ ὑποτροφίαι, αἱ βοήθειαι καὶ αἱ ποικίλαι χορηγίαι, ἕσαι κατὰ τὴν ἀνωτέρω περιόδον αὐθαιρέτως, παρανόμως καὶ μόνον χάριν κομματισμοῦ, ἀνεγνωρίσθησαν εἰς βᾶρος τοῦ κράτους.

Κατὰ τὴν περίοδον τῶν τελευταίων 15 ἐτῶν, τὴν ἀξιοσημείωτον, διότι κατ' αὐτὴν ἐπωλήθησαν ἅπαντα τὰ ἀκίνητα τοῦ δημοσίου κτήματα τὰ διὰ τοῦ αἵματος τῶν πατέρων μας ἀποκτηθέντα καὶ οἱ τίτλοι χρηματικῶν ἀξιών, ἕσας οἱ προκάτοχοι, ἐκ προνοίας ὑποκόμεθησαν, συνάμα δὲ ἐγένοντο προμήθειαι παντοίου ὕλικου μεγάλης ἀξίας καὶ διαφόρων εἰδῶν, τὸ ἀπαθὲς καὶ ἐστερημένον κοινῆς ἀγανακτικῆς κοινὸν οὐδὲν ἐπισήμως καὶ διὰ τῶν νομίμων μέσων ἐμαθε περὶ τῆς διαχειρίσεως τσοσούτων ἑκατομμυρίων. Ὁ λαὸς ἀγνοεῖ κατὰ τὰ τελευταῖα δέκα πέντε ἔτη τῆς δραστηρίου ἐνεργείας πόσον ἐκ τοῦ ἀγορασθέντος ὕλικου κατηναλώθη καὶ ἂν τὸ ὑπολειφθὲν σώζεται, εἰς ποίαν κατάστασιν καὶ ποῦ καθὼς ἀκόμη ἂν οἱ ὑπουργοὶ ἔκαμαν χρῆσιν τῶν χορηγηθεισῶν πιστώσεων ἀπὸ τὴν βουλήν εἰς τὰς ἀνάγκας, δι' ἃς ὠρίσθησαν ἢ ἂν ἐχρησίμευσαν εἰς οἰκονομίαν πολλῶν ἀναγκῶν τῶν κομμάτων.

Τὸ σπουδαιότερον δὲ πάντων, μένει ἀγνωστος ἡ ὑπαρξίς ὧσων, δυνάμει νόμου καὶ αὐθαιρέτως ἀκόμη, προκαταβολῶν ἔλαβαν τὰ ὑπουργεῖα καὶ ἄλλαι ὑπηρεσίαι, καθὼς ἀκόμη καὶ ἡ τακτοποίησις προπληρωμῶν ἕσαι γίνονται δυνάμει μὲν ἐνταλμάτων, ἀλλ' ἄνευ δικαιολογητικῶν ἐγγράφων. Περὶ τῶν τελευταίων βεβαίως καὶ αὐτὴ ἡ κυβέρνησις εὐρίσκεται εἰς πλήρη ἀγνοίαν, ἀφοῦ πρὸ μικροῦ διὰ νόμου ἐζήτησε τὴν αὐξήσιν τῆς παγίας προκαταβολῆς ἐνὸς ὑπουργείου, τὸ ὅποιον συνήθως ἄνευ δικαιολογητικοῦ λαμβάνει καὶ διαχειρίζεται μεγᾶλα ποσά. Καὶ ἐπόμενον εἶνε νὰ διατελῇ ἐν ἀγνοίᾳ ἡ ὑπηρεσία, ἀφοῦ οὔτε βιβλία ἔχει οὔτε τὰ ἐξοφληθέντα ἐντάλματα ἐξήλεγξεν ἐπὶ τσοσαῦτα ἔτη. Τέλος πάντων, ἀπὸ δεκάπέντε

ἐτῶν, τὸ δημόσιον, τοῦ ἑποίου τὴν ποικίλην περιουσίαν διεχειρίσθησαν πλῆθος ὑπολόγων, οὔτε βιβλία ἐκράτησεν, οὔτε λογαριασμὸν κατέστρωσε, συνεπῶς οὔτε γνωρίζει τί ἔλαβε, τί ὀφείλει, τί ἔδαπάνησε, τί ἔχει καὶ τί δικαιούται νὰ λάβῃ· ἐνῶν ὁ τελευταῖος μεταπράτης, ἐπὶ ἐν μόνον ἔτος ἂν ὑπέπιπτεν εἰς παρομοίαν ἀταξίαν, θὰ ἐσύρετο εἰς τὸ κακουργιοδικεῖον ὡς δόλιος.

Κατόπιν τσοσαύτης ἀδρανείας τῆς ἐπιτηρούσης καὶ ἐλεγχούσης ἐξουσίας, συνταρασσόμεθα, διότι ἐνὸς ταμείου, τοῦ τῶν Θεσῶν, ἡ διαχείρισις ἐδείχθη πλημμελής! Ἐξελέγξατε, ὅπως ὁ νόμος ὀρίζει, τὰς διαχειρίσεις τῶν ταμείων, τῶν ὑπουργείων, τῶν τελωνείων καὶ λοιπῶν οἰκονομικῶν ἀρχῶν, καὶ θὰ ἴδῃτε τὰ ἀποτελέσματα τοῦ διοικητικοῦ συστήματος, ὅπερ μᾶς διέπει, καὶ τὴν ἀξίαν τοῦ ἐν χρήσει τρόπου τοῦ ἐκλογῆς τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων. Τότε ὅμως θὰ ἀπαντήσητε τὴν κοινὴν ἀγανακτικὴν ζητοῦσαν εὐθύνας ὄχι πλέον ἀπὸ τὰ ὄργανα, ἀλλὰ ἀπὸ τὴν κινουσαν αὐτὰ μηχανήν.

Ἐφ' ὧσων τῶν πράξεων τῆς κυβερνήσεως ἡ ἐθνικὴ ἀντιπροσωπεία ἔχει τὸ δικαίωμα τοῦ ἐλέγχου καὶ τῆς ἐπιβλέψεως. Ἐπὶ τῶν ἀφορώντων ὅμως εἰς τὴν τάξιν καὶ ἐνημερότητα τῆς ἐξελέγξεως τῶν δημοσίων διαχειρίσεων, ἐξασκεῖ εἰδικὰ καὶ καθωρισμένα καθήκοντα, φέροντα χαρακτῆρα ἐξαναγκαστικόν. Κατὰ τὸ ἄρθρον 113 τοῦ λογιστικοῦ νόμου, τὴν 31 Δεκεμβρίου ἐκάστου ἔτους, ἐπιτροπὴ ἐκ δύο βουλευτῶν, δύο γερουσιαστῶν καὶ ἐνὸς μέλους τοῦ ἐλεγκτικοῦ συνεδρίου συγκροτουμένη, μεταβαίνει εἰς τὸ Γενικὸν Λογιστήριον, ἐπιθεωρεῖ καὶ ἐξετάζει τὸ καθημερινὸν καὶ καθολικὸν καὶ βεβαιώνει, ὅτι ἅπαντες οἱ λογαριασμοὶ τῶν διαφόρων ὑπηρεσιῶν συμφωνοῦν μὲ τὰς ἐν αὐτοῖς ἐγγράφας· παραβάλλει τοὺς πίνακας τοῦ ἀπολογισμοῦ τῆς ληξάσης χρήσεως· πιστοποιεῖ τὴν ὑρθότητα αὐτῶν καὶ συμφωνίαν πρὸς τοὺς λογαριασμοὺς τῶν διαφόρων ὑπουργείων· ἐξελέγχει καὶ κλείει τὰ βιβλία τοῦ ἀνεγνωρισμένου δημοσίου χρέους, ἐλέγχει τὴν ἐνημερότητα τῶν δημοσίων βιβλίων καὶ βεβαιούται ἂν ὁ ἔλεγχος τῶν δημοσίων

διαχειρίσεων γίνεται τακτικός και αν τὰ αποτελέσματα εγγράφονται εγκαίρως εις τὰ κανονισμένα βιβλία, ἐξ ὧν πηγάζουσιν ἅπασαι αἱ ἀνωτέρω ἀναπτυχθεῖσαι λεπτομερεῖς πληροφορίαι και καταρτίζεται ὁ οἰκονομικὸς λογαριασμός. Περὶ πάντων δὲ τούτων συντάσσει πρωτόκολλον, ὅπερ ὑποβάλλει εἰς τὴν βουλήν.

Τὴν 20 Ἰανουαρίου 1860 ἀπαντῶμεν διάταγμα, τὸ και τελευταῖον εἰς τὸ εἶδος του, δι' οὗ ἀνετέθη εἰς ἐπιτροπήν, δυνάμει τῆς ἀνωτέρω μνησθείσης διατάξεως τοῦ λογιστικοῦ νόμου, ἡ ἐξέτασις τῶν βιβλίων τοῦ 1859, ἐνημέρων ὄντων, και τῶν οἰκονομικῶν λογαριασμῶν τῶν χρήσεων 1856, 1857, και 1858 κατηρτισμένων ἤδη. Μέχρι τοῦ σημείου τούτου ἔχομεν ἐπίσημον ἀπόδειξιν τῆς τακτικῆς και ἐνημέρου ἐξελέξεως τῶν δημοσίων διαχειρίσεων, κατὰ συνέπειαν και μαθηματικῶς βεβαιουμένην εγκαίρως τὴν οἰκονομικὴν κατάστασιν τοῦ τόπου, ἀπ' αὐτοῦ δὲ ἀρχομένην τὴν χαλάρωσιν τῶν σχετικῶν ἐργασιῶν, τὴν κατάργησιν τοῦ λογιστικοῦ νόμου μετὰ τῶν αποτελεσμάτων του, ἡ, διὰ τὴν μὴ κρύψωμεν πικρὰν ἀλήθειαν, τὴν ἐγκατάστασιν παγίου και διαρκοῦς συστήματος ἀποκρύπτοντος ἀπὸ τὸ κοινὸν τὸν τρόπον τῆς διαχειρίσεως τῶν δημοσίων, και ὀλοφάνερα διδάσκοντος εἰς τοὺς ὑπολόγους, ὅτι εἰς τὴν συνείδησιν αὐτῶν και μόνον ἀφιερῶται ἡ τύχη τοῦ δημοσίου πλούτου, οὐδεμιᾶς πλέον ἐπ' αὐτῶν ἀσκούσης ἐποπτείας τῆς ἀνωτέρας ἀρχῆς. Ἐκ τούτου λοιπὸν τὰ ἐλλείμματα, ἡ ἀνισότης τῶν προὑπολογισμῶν, οἱ πρόσθετοι φόροι, τὰ δάνεια και ὅσα ἀκόμη κακὰ ἐπιφυλάττει ὁ χρόνος.

Και ἡ δημοσία δὲ ὑπηρεσία, ὠργανισμένη εἰς σώματα, εἶναι ἐπιφορτισμένη σπουδαῖα καθήκοντα ἐπὶ τῆς διαχειρίσεως τῶν δημοσίων, διότι ἐξ ἐπαγγέλματος ἐπιβλέπει τὰ καθέκαστα αὐτῶν, συγκεντρώνει και ἐξελέγχει τὰ ἀποδεικτικὰ στοιχεῖα, κρατεῖ βιβλία και καταστρόνει λογαριασμούς. Ὁ πρῶτος σταθμὸς, εἰς τὸν ὅποιον ἀπαιτοῦνται τοιαῦται ὑποχρεώσεις, θεωρεῖται ὑπὸ τοῦ νόμου τὸ Γενικὸν Λογιστήριον, ὅπερ, συστηθὲν διὰ τοῦ διατάγματος τῆς 7 Σεπτεμβρίου 1842, ἀνα

διωργανώθη, δυνάμει τοῦ νόμου τῆς 26 Ὀκτωβρίου 1851 και τοῦ περὶ δημοσίου λογιστικοῦ, δι' ἑτέρου διατάγματος τῆς 15 Ὀκτωβρίου 1852. Τὸ γραφεῖον τοῦτο, συγκροτούμενον ἐκ δέκα ὀκτῶ ὑπαλλήλων, δὲν εἶνε τμήμα ὑποτελὲς καθ' ὑπαγόρευσιν τοῦ ὑπουργοῦ ἐργαζόμενον ἐπὶ ζητημάτων διαφορομένης θεωρίας, ἡ ἐπὶ ὑποθέσεων κατὰ βούλησιν κανονιζομένων· ἐξ ἐναντίας, ἔχει δικαιώματα ἀρχῆς ἀνεξαρτήτου, ἐργαζομένης δυνάμει τῶν νόμων ἐντὸς δικαιοδοσίας ὠρισμένης, ἐπὶ θεμάτων μόνον μαθηματικῶς ἐκφραζομένων, δηλαδὴ ἐπὶ ξηρῶν ἀριθμῶν, τῶν ὁποίων τὴν ἐννοίαν και αὐθεντικότητα οὐδεμία δύναμις ἰσχύει ν' ἀλλοιώσῃ.

Εἰς τὸ Γενικὸν Λογιστήριον λοιπὸν ὑποβάλλουσιν ἀπ' εὐθείας ἅπαντες οἱ ὀπωσδήποτε διαχειριζόμενοι δημόσια χρήματα, εἰς προθεσμίας τεταγμένας ἀλλ' οὐδέποτε ὑπερβαινούσας τὸν μῆνα, ἅπαντα τὰ στοιχεῖα, δυνάμει τῶν ὁποίων εἰσέπραξαν ἡ ἐπλήρωσαν χρήματα εἰς λογαριασμὸν τοῦ κράτους. Τὸ Γενικὸν Λογιστήριον (ἄρθρ. 43) ἐξελέγχει τὸ ἔγκυρον και τακτικὸν τῶν τίτλων και βεβαιώνει τὴν ἀκρίβειαν τῆς τελεσθείσης ληψοδοσίας, ἀπαιτεῖ δὲ ἀπ' εὐθείας τὴν συμπλήρωσιν πάσης τυχόν παρουσιασθείσης ἐλλείψεως. Κρατεῖ ἀπ' εὐθείας βιβλία κανονικὰ τῆς διαχειρίσεως τῶν ὑπολόγων και τῆς ἐν γένει ληψοδοσίας τοῦ κράτους, καθημερινὸν, καθολικὸν, βίβλους τοῦ δημοσίου χρέους και διαφόρους κανονισμένους λεπτομερείας τῶν βεβαιουμένων και πραγματοποιημένων εἰσπράξεων και πληρωμῶν τῶν δημοσίων ταμείων. Τὸ Γενικὸν Λογιστήριον καταρτίζει ἐντὸς ὠρισμένων προθεσμιῶν τοὺς ἀπολογισμοὺς και γενικοὺς λογαριασμοὺς τῆς κατὰ χρῆσιν και κατ' ἔτος οἰκονομικῆς διαχειρίσεως· αὐτοῦ δὲ και μόνου ἡ βεβαίωσις περὶ τῆς οἰκονομικῆς τοῦ κράτους καταστάσεως, μετὰ τὰς ἀνωτέρω ἐργασίας δηλουμένη, εἶνε αὐθεντικὴ και ἀρμοδία. Τὸ Γενικὸν Λογιστήριον (ἄρθρ. 49) ὑποβάλλει εἰς τὸν ὑπουργὸν ἰσολογισμὸν τῶν γενομένων πράξεων, ἐντὸς δὲ τοῦ τρίτου μηνὸς τοῦ ἔτους (ἄρθρ. 55 και 56) ὀφείλει νὰ ἔχῃ συντεταγμένους ὄλους τοὺς λογαριασμοὺς τῆς οἰκονομικῆς

κῆς διαχειρίσεως τῆς ληξιάσης χρήσεως. Τὸ Γενικὸν Λογιστήριον, τέλος, διαθέτει ἀπ' εὐθείας καὶ κατ' ἴδιαν ἀρμοδιότητα τὰ ἐν τοῖς ταμείοις δημόσια χρήματα, εἰς πληρωμὴν τῶν ἐξόδων καθ' ὅλα τὰ μέρη τοῦ κράτους. Ἐπομένως κανονίζει τὰ περὶ κινήσεως τῶν δημοσίων χρημάτων, ἀναλόγως μὲ τὰς κατ' ἐπαρχίαν ἀνάγκας τῆς ὑπηρεσίας, μεταφέρον καταλλήλως τὰ ἐν τοῖς ταμείοις περισσεύματα πρὸς συμπλήρωσιν τῶν ἀλλαγῶν ἐλλειπόντων. Ἐκ τῶν τῆς ἰδίας ἀρμοδιότητος καθηκόντων τοῦ Γενικοῦ Λογιστηρίου τὸ μείζονα ἔχον σπουδαιότητα εἶνε τὸ τελευταῖον. Ἐκτὸς δὲ τῆς ἀμέσου ἀρμοδιότητος, τὴν ὁποίαν τὸ Γενικὸν Λογιστήριον ἐκ τῆς ἑδρας του ἔξασκεῖ ἐπὶ τῶν δημοσίων διαχειρίσεων, δυνάμει τοῦ νόμου τῆς 26 Ὀκτωβρίου 1851 ἔχει ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν του καὶ ἑπτὰ οἰκονομικοὺς ἐπιθεωρητὰς, προωρισμένους διὰ τὴν ἐπὶ τόπου ἐξέλεγχσιν τῶν δημοσίων ὑπολόγων, ὅπως δι' αὐτῶν ἐξακριβώσῃ πράξεις, τῶν ὁποίων ἡ λεπτομέρεια δὲν προκύπτει ἐκ τῶν ὑποβαλλομένων στοιχείων.

Οὕτως ἐὰν ἐγκαίρως ἐξετελεῖτο ὁ νόμος πρὸ ἑπτὰ ἐτῶν ἐπὶ τοῦ ταμείου Θεσῶν, ἡ ἐπελθοῦσα καταστροφή εἰς τοὺς ἀνθρώπους καὶ τὰ δημόσια χρήματα θὰ ἦτο ἀναξία λόγου. Διότι, ἐν κατὰ τὰ 1875, ὅτε ἐκ τῶν ἐπισήμων στοιχείων ἐβεβαιούτο ὑπόλοιπον μετρητῶν ἐν τῷ ταμείῳ ἐκείνῳ δρ. 135,000, τὸ 1876 δρ. 186,000 καὶ τὸ 1877 δρ. 288,000, διατάσσεται τὸ ταμεῖον τοῦτο νὰ ἀποστείλῃ τὰ ποσὰ ταῦτα, ὡς ἐντελῶς ἄχρηστα διὰ τὰς τοπικὰς του ἀνάγκας, πρὸς τὸ στερούμενον καὶ κατὰ κλειστον κεντρικόν, τὸ ἔλλειμμα θὰ ἐπροδίδετο ἀφ' ἑαυτοῦ ἀθορύβως, δὲν θὰ ἀνεβιβάζετο εἰς δρ. 673,000 καὶ δὲν θὰ κατεστρέφοντο τοσοῦτοι οἰκογενειάρχαι.

Σ. ΔΕΙΜΕΖΗΣ.

ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗ ΣΥΝΔΙΑΣΚΕΨΙΣ.

Κατὰ τὴν 17 Ἀπριλίου ἐ. ἔ. συνῆλθεν ἐν Παρισίοις διεθνὴς νομισματικὴ Συνδιάσκεψις ἀποτελουμένη ὑπὸ ἀντιπροσώπων δέκα καὶ ὀκτῶ ἐπικρατειῶν, ἤτοι τῆς Γαλλίας, Ἀγγλίας, Γερμανίας, Αὐστρουγγαρίας, Ρωσσίας, Ἰταλίας, Βελγίου, Ὀλλανδίας, Ἰσπανίας, Πορτογαλλίας, Ἑλλάδος, Δανιμαρκίας, Σουηδίας, Νορβηγίας, Ἑλβετίας, Ἡνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς, Ἰνδικῆς καὶ Καναδᾶ; Σκοπὸς τῶν ὑποκινήτων τῆς Συνδιασκέψεως ταύτης ἦτο ἡ εὕρεσις τρόπου εἰς παγκοσμίαν καθιέρωσιν παγίας καὶ ἀμεταβλήτου σχέσεως μεταξὺ τοῦ χρυσοῦ καὶ τοῦ ἀργύρου, κατ' ἀκολουθίαν δὲ εἰς νομισματοποίησιν τοῦ ἀργύρου εὐρυτέραν τοῦ ὅσον ἡ θεωρία καὶ ἡ πρακτικὴ τῶν ὑπὲρ τοῦ χρυσοῦ μονομεταλλιστῶν ἐπιτρέπει.

Ἡ Συνδιάσκεψις ἤρχισε διὰ τοῦ ἐπισημοτέρου τρόπου. Κατὰ τὰ ἐγκαίνια αὐτῆς οἱ ὑπουργοὶ τῶν ἐξωτερικῶν καὶ τῶν οἰκονομικῶν τῆς Γαλλίας ἔλαβον διαδοχικῶς τὸν λόγον. Δέκα δὲ καὶ τρεῖς συνεκροτήθησαν συνεδριάσεις, μία κατ' Ἀπρίλιον τῆ 19ῃ, ἑπτὰ κατὰ Μαῖον τῆ 5ῃ, 7ῃ, 10ῃ, 12ῃ, 14ῃ, 17ῃ καὶ 19ῃ, μία κατὰ Ἰούνιον τῆ 30ῃ, καὶ τέσσαρες κατὰ Ἰούλιον τῆ 2ῃ, 4ῃ, 6ῃ καὶ 9ῃ.

Κατὰ τὴν 19 Μαΐου ἡ Συνδιάσκεψις ἐψήφισε τὰ ἑξῆς: Ἀκούσασα τὴν γενικὴν συζήτησιν, ἐξετάσασα τὴν διεθνῆ νομισματικὴν κατάστασιν, λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὰς διακηρύξεις κυβερνήσεων τινῶν, θεωρήσασα ὅτι πολλοὶ ἀντιπρόσωποι ἐδήλωσαν τὴν ἐπιθυμίαν νὰ διακοπῶσι προσωρινῶς αἱ συνεδριάσεις ὅπως ζητήσωσιν οὗτοι ὁδηγίας παρὰ τῶν κυβερνήσεων τῶν ἐπὶ τῶν διατυπωθεισῶν ἐν τῇ Συνδιασκέψει προτάσεων καὶ ἐπὶ τῶν ἀποφάσεων τὰς ὁποίας αὕτη θὰ λάβῃ εἰς σύμπραξιν πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς νομισματικῆς ἀποκαταστάσεως τοῦ ἀργύρου, ἀποφασίζει: Αἱ συνεδριάσεις τῆς Συνδιασκέ-

ψεως αναβάλλονται μέχρι τῆς 30 τοῦ προσεχούς Ἰουνίου, κατὰ τὴν 2 ὥραν μ. μ. τῆς ὁποίας οἱ Κ. Κ. ἀντιπρόσωποι θὰ συνέλθωσιν ἐκ νέου ἐν Παρισίοις ἐν τῷ καταστήματι τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐξωτερικῶν ἀνευ ἐτέρας εἰδοποιήσεως.»

Κατὰ τὴν τελευταίαν συνεδρίασιν τῆς 9 Ἰουλίου, ἡ Συνδιάσκεψις ἐψήφισε τὴν ἐπομένην ἀπόφασιν: «Ἀκούσασα κατὰ πάσας τὰς προηγουμένας συνεδριάσεις τοὺς λόγους, τὰς διακηρύξεις καὶ τὰς παρατηρήσεις τῶν ἀντιπροσώπων τῆς Γερμανίας, Αὐστροουγγαρίας, Βελγίου, Δανιμαρκίας, Ἰσπανίας, Ἡνωμένων Πολιτειῶν, Γαλλίας, Μεγάλης Βρετανίας, Ἰνδιῶν, Καναδᾶ, Ἑλλάδος, Ἰταλίας, Ὁλλανδίας, Πορτογαλλίας, Ῥωσσίας, Σουηδίας, Νορβηγίας καὶ Ἑλβετίας, θεωρήσασα ὅτι αἱ διακηρύξεις αἱ ὑποβληθεῖσαι ὑπὸ πολλῶν ἀντιπροσώπων ἐγένοντο ἐν ὀνόματι τῶν κυβερνήσεων αὐτῶν, ὅτι πᾶσαι αἱ διακηρύξεις αὗται παραδέχονται τὴν χρησιμότητα τῆς ἐκ συμφώνου λήψεως διαφόρων μέτρων ὑπὸ τὴν ἐπιφύλαξιν τῆς πλήρης ἐλευθερίας ἐνεργείας τῶν διαφόρων κυβερνήσεων, ὅτι εἶναι ἐπιτετραμμένον νὰ πιστεῦηται ὅτι δύναται νὰ καταρτισθῇ συνενόησις μεταξὺ τῶν ἐπικρατειῶν αἵτινες ἀντιπροσωπεύονται ἐν τῇ Συνδιασκέψει, ἀλλ' ὅτι συμφέρει ἢ ἐπὶ τοῦ παρόντος ἀναβολὴ τῶν ἐργασιῶν αὐτῆς, ὅτι πράγματι ἢ νομισματικῇ κατάστασις δύναται, διὰ τινὰς ἐπικρατείας, νὰ καταστήσῃ ἀναγκαίαν τὴν μεσολάβησιν τῶν πολιτειακῶν ἐν αὐταῖς ἐξουσιῶν καὶ ὅτι πρέπει ἐπὶ τοῦ παρόντος νὰ ἀνοιχθῇ τὸ στάδιον εἰς διπλωματικὰς συνενοήσεις. — Ἀναβάλλει τὰς ἐργασίας αὐτῆς διὰ τὴν 12 Ἀπριλίου 1882 ἡμέραν τετάρτην.

Ἡ ἀναβολὴ αὕτη εἶναι τόσον μακρὰ, ὥστε ὄζει ἀποτυχίαν. Κατ' ἀρχὴν τὸ σύστημα τῶν διεθνῶν συμφωνιῶν εἶναι μεγάλη πρόβδος ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῆς ἀνθρωπότητος. Καὶ ἂν οἱ μονομεταλλίσται ἀποστρέφονται τὴν ἐκ τοῦ συστήματος τοῦτου παραδοχὴν τῆς διπλῆς νομισματικῆς βάσεως τοῦ χρυσοῦ καὶ τοῦ ἀργύρου, ἀναμφισβητήτως θὰ ἐπεκρότουν ἐὰν ἡ Παρισινή Συνδιάσκεψις ἔλυσεν τὸ ζήτημα ὑπὲρ μόνης τῆς ἀπὸ χρυ-

σοῦ νομισματοποιίας. Ἄλλ' ὅτι ἐπὶ τοῦ προκειμένου καθίσταται φανερόν εἶναι ὅτι εἰς ὅλας τὰς συνενοήσεις τῶν ἀνθρώπων ὑπάρχουσι καὶ ἀπαραίτητα ὄρια, τὰ ὅρια δηλαδή τῆς φύσεως. Ἐνόσω ἢ φύσις παράγει πλείονα ἄργυρον καὶ ἐλάσσονα χρυσόν, ἐνόσω ἢ σχέσις τῶν δύο τούτων παραγωγῶν δὲν μένει ποτὲ ἢ αὐτῇ, ἀλλ' ὅτε μὲν τὴν ὑπερβαίνει ἢ παραγωγὴ τοῦ χρυσοῦ καὶ ὅτε ἢ παραγωγὴ τοῦ ἀργύρου, ἐνόσω αἱ ἀνάγκαι τῆς συναλλαγῆς ποικίλλονται μεταξὺ τῶν διαφόρων ἐπικρατειῶν καὶ κοινωνικῶν σχέσεων καὶ ἐποχῶν, εἶναι φανερόν ὅτι δὲν ὑπάρχει ἐπὶ τῆς γῆς ἐξουσία, δυναμένη νὰ σταματήσῃ τὴν κίνησιν τῶν τιμῶν τοῦ χρυσοῦ καὶ τοῦ ἀργύρου. Δύναται νὰ ἐκδοθῇ νόμος διεθνῆς, δύναται νὰ ἐπικυρωθῇ οὗτος ὑπὸ ὄλου τοῦ βάρους τῆς ἐσωτερικῆς τῶν ἐπικρατειῶν νομοθεσίας, χωρὶς ἢ φύσις νὰ ἀποβάλῃ τὰ δικαιώματά της καὶ πρὸ πάντων τὴν ἀκατάβλητον ἰσχύον της. Ταχέως ἢ φύσις ὑπερπηδᾷ τοὺς φραγμοὺς τοῦ νομοθέτου κατὰ χιλίους τρόπους, οἵτινες ἐπὶ τέλους ἀνοίγουσι τὴν φυσικὴν τῶν πραγμάτων ὁδόν. Ἐπομένως τὸ πρῶτον θέμα τῆς ἐν Παρισίοις Συνδιασκέψεως, νὰ κανονισθῇ ταυτέστι παγία τις σχέσις μεταξὺ τῶν τιμῶν τοῦ χρυσοῦ καὶ τοῦ ἀργύρου ὡς ἢ γνωστὴ 1 : 15 1/2, ἐξήρχετο τῆς σφαίρας τῶν αποτελουσῶν τὴν Συνδιάσκεψιν πολιτειῶν καὶ οἱ ἐν αὐτῷ γεννηθέντες ἐνδοιασμοὶ καὶ αἱ συγκρουσθεῖσαι γνώμαι ἀπέληξαν εἰς ὅ,τι ἐκ προομιῶν ἐπεριμένετο, εἰς ἀσυμφωνίαν δηλαδή πλήρη.

Ὅσον ἀφορᾷ τὸ ἕτερον θέμα τῆς νομισματοποιήσεως τοῦ ἀργύρου ἐν ὅσαις χώραις ἐπικρατεῖ ἢ νομισματικὴ τοῦ χρυσοῦ βάσις, καὶ τῆς αὐξήσεως τῆς ἀργυρᾶς νομισματοποιίας εἰς ὅσας χώρας εἶναι αὕτη περιορισμένη, ἡ Συνδιάσκεψις ἀπέδειξεν ὅτι ἕκαστος ἐπέμεινε στερεὸς εἰς τὴν γνώμην του. Οἱ ὀπαδοὶ τῆς μιᾶς νομισματικῆς βάσεως δὲν ὑπεχώρησαν εἰς τοὺς ὀπαδοὺς τῆς διπλῆς. Ὁ χρυσὸς δὲν θέλει νὰ μοιράσῃ τὴν νομισματικὴν κυριαρχίαν του πρὸς τὸν ἄργυρον, καὶ ὁ ἄργυρος ὀλιγώτερον ὑπερόπτης εἰς μάτην ἐζήτησε νομισματικὴν πολιτογράφησιν ἐκεῖ ἐνθα καὶ ἀνευ αὐτοῦ πάνυ καλῶς διεξάγουσι

τὰ συναλλακτικὰ συμφέροντα τοὺς λογαριασμούς των.

Τὸ μέλλον ἀνήκει εἰς τὴν ἐνιαίαν νομισματικὴν βάσιν. Ἄφου καὶ οἱ ἔχοντες τὰς δύο νομισματικὰς βάσεις, τοῦ χρυσοῦ καὶ τοῦ ἀργύρου, αἰσθάνονται τὴν λογικὴν ἀνακολουθίαν τοῦ ἔχειν δύο τῶν ἀξιῶν μέτρα, ἐκ τῶν ὁποίων τὸ ἐν εἶναι ὅ,τι δὲν εἶναι τὸ ἄλλο, φυσικὸν εἶναι οἱ ἔχοντες τὴν μίαν νομισματικὴν βάσιν νὰ ἐπιμένωσιν εἰς τὸ ἐνιαῖον τοῦ τῶν ἀξιῶν μέτρου αὐτῶν. Ὅσον ἀναπτύσσονται αἱ κοινωνίαι, τόσον ἡ ἐνότης τῆς οἰκονομίας ἀποβαίνει τὸ κύριον χαρακτηριστικὸν τῆς προόδου αὐτῶν. Ὑπὸ τὴν ἀρχὴν ταύτην ἀρκεῖ διὰ τὸν ἔλεγχον τῶν καθ' ἑκάστην ἀντιμετωπιζομένων ἀξιῶν ἡ χρῆσις μιᾶς νομισματικῆς βάσεως. Μετρᾷ αὐτὴ τὰς συναλλασσομένας ἀξίας διὰ τοιαύτης τελειότητος ὅσην περιπλοκὴν ἀπ' ἐναντίας εἰσάγει ἡ σύγκρισις τῶν ἀξιῶν ἀφ' ἑνὸς πρὸς τὴν ἀργυρᾶν νομισματικὴν μονάδα καὶ ἀφ' ἑτέρου πρὸς τὴν χρυσῆν, δι' ὅλων τῶν σχέσεων τῆς μεταξὺ τῶν δύο τούτων μέτρων κυματιζομένης ἀγοραίας διαφορᾶς.

Ἡ ἰδέα τῆς ἀναγκαιότητος καὶ τοῦ ἀργύρου ὡς νομισματος κυρίου (διότι ἡ χρῆσις του ὡς συμπληρωτικοῦ ἀφιλονεικῆτος) διὰ τὴν ἑλλειπὴ τοῦ χρυσοῦ παραγωγὴν δὲν εἶναι ὀρθή, καθόσον ἐὰν συγκρίνωμεν κατὰ μακρὰς περιόδους τὴν παραγωγὴν τοῦ χρυσοῦ, ἢ ἐν τῇ τελευταίᾳ περιόδῳ δὲν εἶναι τοιαύτη ὥστε νὰ προκαλῆ ἀνυπερβλήτους δυσχερείας. Κατ' ἔτος παράγεται νῦν πλείοτερος χρυσὸς ἢ πρὸ τριακονταετίας.

Βεβαίως δὲν θέλομεν νὰ εἴπωμεν, ὅτι ἡ ἐνεστῶσα τῆς ἀνθρωπότητος ἐποχὴ ἔχει τοσαύτην χρεῖαν νομισμάτων ὅσην ἐκείνη καθ' ἣν ἡ ἀνταλλαγὴ τῶν ἐφοδίων τῆς ζωῆς ἀπετέλει τὸν κύριον τύπον τῆς συναλλαγῆς. Ἄλλ' εἶναι βέβαιον ἐκ μακρᾶς ἐπὶ τοῦ προκειμένου καὶ ἱστορικῆς πείρας, ὅτι ὑπάρχουσι διάφοροι σταθμοὶ εἰς τὴν κοινωνικὴν πρόοδον καὶ ὅτι ἐὰν ἐν τοῖς πρώτοις μόλις ἀπαιτῶνται νομίσματα, ἐν τοῖς ἐπομένοις ἀπαιτοῦνται πολλὰ καὶ ἐν τοῖς μεθεπομένοις ὀλιγώτερα. Ὅθεν ἡ ἐνεστῶσα τῆς κοινωνίας περίοδος ἀνήκει εἰς τοὺς τελευταίους σταθμούς, ὅλη δὲ ἡ πυκνότης τοῦ ἀνθρωπίνου

πληθυσμοῦ καὶ τοῦ ἀνθρωπίνου πλούτου ἀνέπτυξε τοιαῦτα ἀναπληρωτικὰ τοῦ νομίσματος μέσα, πρὸ πάντων διὰ τῆς χρηματικῆς πίστεως, ὥστε ἐὰν συγκρίνωμεν τὴν κυκλοφορίαν τῆς συναλλαγῆς ἐλάχιστον κατ' αὐτὴν μέρος ἀντιπροσωπεύει τὸ νόμισμα, τοῦ πλείστου ἀνήκοντος εἰς τὰς παραστατικὰς αὐτοῦ πιστωτικὰς ἀξίας.

Ἡ ἐποψις τῶν περιοδικῶς ἐπισκεπτομένων τὴν κοινωνίαν οἰκονομικῶν κρίσεων εἶναι τόσον ὑπὲρ τῆς διπλῆς νομισματικῆς βάσεως ὅσον καὶ ὑπὲρ τῆς ἐνιαίας. Δι' κρίσεις, εἴτε ἐν τῷ οἰκονομικῷ, εἴτε ἐν τῷ ἠθικῷ, εἴτε ἐν τῷ πολιτικῷ, εἴτε ἐν τῷ φυσικῷ κόσμῳ συμβαίνουσιν, ἀναχωροῦσιν ἐξ αἰτίων, τὰ ὁποῖα ἔγκεινται ἐντὸς τοῦ ὀργανισμοῦ τὸν ὁποῖον ἀποβλέπουσι. Εἶναι νόσοι, τὰς ὁποίας γεννᾷ ἡ παράβασις τῶν φυσικῶν νόμων ἐκάστου ὀργανισμοῦ καὶ ὁμοιάζουσι τὴν τρικυμίαν, ἣτις περιοδικῶς καθαρίζει τὴν βεβαρυμένην τῶν ὀργανισμῶν τούτων ἀτμοσφαίραν. Τὸ νόμισμα εἶναι ἐργαλεῖον τῆς συναλλαγῆς ἣτις ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν κρίσεων πάσχει, ἀλλὰ δὲν εἶναι ἡ συναλλαγὴ αὐτὴ οὐδ' ὁ παράγων τῆς συναλλαγῆς ταύτης. Ὅταν ἡ ἐθνικὴ οἰκονομία ταρασσῆται, ὅχι μίαν νομισματικὴν βάσιν ἀλλ' ἑκατὸν ἂν ἔχητε, τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ταραχῆς θὰ γίνῃ αἰσθητὸν καὶ ἡ βοή τῆς κρίσεως, ἣτις ἔρχεται, εἶναι προειδοποίησις φυσικοῦ νόμου, ὅστις παρεβιάσθη.

ΔΙΕΘΝΕΣ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΟΝ ΣΥΝΕΔΡΙΟΝ.

Ἐν ᾧ κατὰ ταύτην τοῦ ἔτους τὴν ἐποχὴν ἐν Εὐρώπῃ ἡ μὲν πολιτικὴ καὶ ἡ διπλωματία, κεκμηκυῖαι ἐκ τῶν πολυμόχθων ἐργασιῶν τῶν λοιπῶν μηνῶν τοῦ ἔτους, ἀναπαύονται, δρέπουνται τοὺς καρποὺς τῶν ἐνεργειῶν καὶ τῶν κατορθωμάτων, οἱ Βασιλεῖς καὶ Αὐτοκράτορες περιηγοῦνται τὰ ἑαυτῶν κράτη καὶ ζητοῦσι καταφύγιον τῆς ἀναπαύσεως ἐκ τῶν

κόπων και τῆς ἐπιβρώσεως τῆς υγείας εἰς τὰς ἰαματικὰς θερμὰς καὶ εἰς τὰς τερπνὰς ἐξοχὰς καὶ ἐπαύσεις, τὰ κοινοβούλια κλείονται καὶ διαλύονται εἰς τὰ ἐξ ὧν συνετέθησαν, τὸ βῆμα αὐτῶν μένει ἀναυδὸν καὶ σιγῶν καὶ οἱ πολιτικοὶ ἄνδρες καὶ πολιτικαὶ μερίδες, προαλειφόμενοι νὰ ἀποδυθῶσιν εἰς νέους ἐκλογικοὺς ἀγῶνας, ἀγορεύουσιν ἐν ὑπαίθρῳ καὶ ἐν πόλεσιν ἐνώπιον τῶν ἐκλογέων πρὸς ὑποστήριξιν τοῦ πολιτικοῦ προγράμματος, τὸνναντίον δὲ τούτων οἱ φίλοι τῶν Μουσῶν καὶ θεράποντες τῶν ἐπιστημῶν, ἀκούραστοι καὶ ἀκάματοι διατελοῦντες ἐκ τῶν πολυμόχθων ἀγῶνων τῶν ἐργασίμων μηνῶν, εἰς νέας ὑποβάλλονται δοκιμασίας ἐπ' ἀγαθῷ τῆς ἀνθρωπότητος, συγκροτοῦσι διεθνεῖς τῶν διαφόρων ἐπιστημῶν συνέδρια, μηδὲ τῶν κωφῶν καὶ ἀλάλων ἐξαιρουμένων ἐκ τῆς πνευματικῆς ταύτης κινήσεως, ἐθνικὰ ἐπιστημονικὰ συμβούλια, ἐθνικὰς συνελεύσεις καὶ ἐπὶ πᾶσι τούτοις διεθνεῖς καὶ ἐγχωρίους ἐκθέσεις ἐπιστημονικῶν, τεχνικῶν καὶ βιομηχανικῶν ἔργων καὶ προϊόντων, ἵνα διὰ τῆς πνευματικῆς ταύτης ἐπικοινωνίας γνωσθῇ καὶ τοῖς πᾶσι καταληπτὴ καταστῇ ἡ ἐπιστημονικὴ, τεχνικὴ, βιομηχανικὴ καὶ κοινωνικὴ πρόοδος ἐκάστου ἔθνους καὶ ἵνα ἐκ τῆς γνώσεως ταύτης τῶν μὲν ὑπολειπομένων ἐν τῷ παγκοσμίῳ πνευματικῷ ἀγῶνι ἀναρρίπισθῇ ἡ φιλοτιμία καὶ ἐξαφθῇ ἡ ἄμιλλα πρὸς παραγωγὴν πλειοτέρων καὶ τελειοτέρων ἔργων ἐν τῷ μέλλοντι, τῶν δὲ γοργῶ τῷ βήματι καὶ στερεῶ τῷ ποδὶ ἀκαθέκτως βαινόντων ἐπὶ τὰ πρόσω τραπῆ ἡ διάνοια εἰς ἀνακάλυψιν νέων τῆς ἐπιστήμης ἔργων καὶ θαυμάτων καὶ εἰς τελειοποίησιν τῶν ἤδη ἐγνωσμένων καὶ ἀτελῶν διπνευμένων.

Ἐν ᾧ πάντα ταῦτα, λέγω, τελοῦνται ἐν Εὐρώπῃ, παρ' ἡμῖν ἡ μὲν πολιτικὴ κινεῖται καὶ παντὶ σθένει ἀσχολεῖται εἰς τὴν κατάληψιν τῶν παραχωρηθέντων μερῶν, ἡ ἀντιπολίτευσις κατεξανίσταται κατὰ τῶν κακῶς ἐχόντων καὶ γενομένων, τὸ κοινοβούδιον πρὸ πολλοῦ κεκλεισμένον μένει, προανακρούσματα τῆς διαλύσεως αὐτοῦ ὑποψυθίζονται καὶ νέων βουλευτικῶν ἐκλογῶν προπαρασκευαί προσημαίνονται ἐπ' ἀγαθῷ

τοῦ μέλλοντος τῆς ἐπαυξανομένης πατρίδος, οἱ δὲ παρ' ἡμῖν λόγιοι καὶ ἐπιστήμονες, ὡς εἰ μὴ ἔκειτο ἡ Ἑλλάς ἐν Εὐρώπῃ, ἀλλ' ἐν τινι γωνίᾳ τῆς βαρβάρου Ἀφρικῆς καὶ Ἀσίας, μετὰ στωϊκῆς ἀπαθείας βλέποντες καὶ ἀκούοντες τὰ ἐν τῇ λοιπῇ Εὐρώπῃ τελούμενα καὶ ἐνεργούμενα ὑπὲρ τῆς ἐπιστήμης, τῆς τέχνης, τῆς ἐκπαιδεύσεως καὶ πάσης ἐν γένει προόδου, ἐντελῶς ἀπρακτοῦσι καὶ ἀναπαύονται ἐκ τῶν πολυμόχθων πνευματικῶν ἐργασιῶν, περιοριζόμενοι εἰς τὰ ἀτομικὰ καὶ τὰ τοῦ οἴκου συμφέροντα καὶ οὐδόλως μεριμνῶντες νὰ ἐπινοήσωσι καὶ ἐνεργήσωσι πνευματικὴν καὶ ἐπιστημονικὴν τινα ἐνέργειαν πρὸς διόρθωσιν τῶν κακῶς κειμένων καὶ παραγωγὴν νέου τινοῦ πρὸς τιμὴν τῆς ταλαίνης πατρίδος, ἧς τὰ πανταχοῦ τῆς οἰκουμένης διεσπαρμένα καὶ πανταχοῦ ζῶν, ἐνέργειαν καὶ δραστηριότητα δεικνύοντα, τέκνα ἀναμένουσι παρὰ τῶν σοφῶν τοῦ ἔθνους νὰ ἴδωσι καὶ ἀκούσωσι κοινωφελές τι καὶ χρησιμὸν τῇ πατρίδι. Κατηντήσαμεν χείρονες τῶν κωφῶν καὶ ἀλάλων τῆς Εὐρώπης, οἵτινες ἐσχάτως συνεκρότησαν συνέδριον πρὸς βελτίωσιν τῆς τύχης αὐτῶν. Ἡμεῖς δὲ οἱ λαλίστατοι καὶ ὀξυκώτατοι πάντων ἀνθρώπων, οἱ ἐν τῇ περιπέσει τῆς κλασικῆς σοφίας ἐστία οἰκοῦντες καὶ πνευματικὸν ζῶντες βίον δὲν ὀφείλομεν ἄρα γε κατὰ μίμησιν τῶν ἐν Εὐρώπῃ λογίων καὶ σοφῶν καὶ σμικρὸν τι οὐ μόνον ἀνάλογον τῆς σμικρότητος, ἀλλὰ καὶ κατώτερον αὐτῆς τοῦλάχιστον νὰ πράξωμεν κατὰ τὸ διάστημα τῶν πολυμήνων διακοπῶν καὶ ἀναπαύσεων, ἀναλογιζόμενοι ὅτι ἡ πνευματικὴ κίνησις ἐστὶ ζωὴ καὶ ἡ ἡρεμία θάνατος πνευματικός; Εἰς τὴν παρεμπεσοῦσαν ταύτην ἐρώτησιν οὐδεμίαν ἄλλην ἀπόκρισιν δύναται τις νὰ δώσῃ, ἐπὶ τῆς τῶν πραγμάτων καταστάσεως ἐρειδόμενος, ἢ ὅτι δυνάμεθα μὲν μικρὸν τι καὶ ἀνάλογον τῶν δυνάμεων ἡμῶν νὰ πράξωμεν, οὐδεμίαν ὅμως ὄρεξιν ἔχομεν νὰ ἐξέλθωμεν τῶν ὀρίων τῶν καταναγκαστικῶν ὑποχρεώσεων, οὐδόλως ἔχοντες πρὸ ὀφθαλμῶν ὅτι ὑπάρχουσι καὶ ἄλλαι ὑποχρεώσεις ἠθικαὶ ἀνώτεραι καὶ ἰσχυρότεραι ἐκείνων, ἐπιβαλλόμεναι παντὶ τῷ δυναμένῳ τι καὶ μὴ βουλομένῳ πράξαι ὑπὸ τῆς φωνῆς τῆς

πατρίδος και ὑπὸ τῶν πνευματικῶν τοῦ ἔθνους ἀναγκῶν, ὅπως δυνηθῆ τοῦτο νὰ καταλάβῃ τὴν πρέπουσαν θέσιν μεταξὺ τῶν λοιπῶν τῆς Εὐρώπης ἐθνῶν.

Ἐὰν δὲ πρὸς στιγμὴν ἀποδεχθῶμεν κατὰ τὸ πλεῖστον ὡς ἀληθές κατὰ δυστυχίαν, ὅτι αἱ ἐπιστῆμαι παρ' ἡμῖν ὀλίγον καλλιεργοῦνται καὶ ὀλιγώτερον προάγονται ὡς ἐπιστῆμαι καὶ ὅτι κατὰ τὸ πλεῖστον χρησιμεύουσιν ὡς βιοποριστικὰ ὄργανα, ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει δὲν ὀφείλομεν ἄρα γε ἐκ τῆς ἀνωτάτης ἐπιστημονικῆς ἐκπαιδεύσεως νὰ τρέψωμεν τὰ βλέμματα ἡμῶν εἰς τὴν ἐπομένην βαθμίδα ἥτοι τὴν μέσην ἐκπαίδευσιν, ἣτις ἀποτελεῖ τὴν κρηπίδα τῆς ἐπιστημονικῆς, καὶ ἴδωμεν πῶς ἔχουσι τὰ κατ' αὐτήν; Γνωστοῦ δὲ ὄντος καὶ πανθομολογουμένου ἤδη ὅτι ἡ μέση ἐκπαίδευσις νοσεῖ βαρεῖαν νόσον ἕνεκα πολλῶν καὶ ποικίλων αἰτίων καὶ δεῖται ριζικῆς θεραπείας, δὲν ὀφείλουσιν ἄρα γε οἱ τοῦ ἐθνικοῦ πανεπιστημίου καθηγηταὶ νὰ λάβωσι τὴν πρωτοβουλίαν καὶ συγκαλέσαντες τοὺς καθηγητὰς τῶν γυμνασίων τοῦ κράτους εἰς γενικὰς συνελεύσεις ἐπὶ δύο τοῦλάχιστον ἑβδομάδας τῶν διακοπῶν νὰ ἐπιδοθῶσιν εἰς τὴν ἔρευναν τῶν αἰτίων τῆς νόσου καὶ μετὰ τὴν ἀνακάλυψιν τούτων εἰς τὴν εὔρεσιν τῶν μέσων τῆς θεραπείας, ὅπως κατ' ἔτος πράττουσιν αὐθόρμητοι οἱ Γερμανοὶ καθηγηταὶ καὶ διδάσκαλοι, πρὸς μεταρρύθμισιν καὶ προαγωγὴν τῆς μέσης ἐκπαιδεύσεως; Συγγνωστὴ ἐστὶν ἄρα γε τῇ Ἑλλάδι ἡ πνευματικὴ αὕτη νάρκη καὶ ἐπιστημονικὴ ἀναισθησία; οὐχὶ βεβαίως. Διότι ἐνόσω δὲν ἐπιλαμβάνονται αὐθόρμητως καὶ μετὰ ζήλου τοσοῦτω σπουδαίων ἐθνικῶν ζητημάτων οἱ τοῦ Πανεπιστημίου καθηγηταὶ, οὐδεμίαν διόρθωσιν καὶ βελτίωσιν τῆς μέσης ἐκπαιδεύσεως δύναται νὰ ἐπέλθῃ ἐκ τῶν παρ' ἡμῖν κυβερνήσεων καὶ ὑπουργῶν κατὰ τὸν ἐπικρατοῦντα παρ' ἡμῖν δυστυχῶς μηχανισμόν τῆς διευθύνσεως τῶν ἐκπαιδευτικῶν πραγμάτων.

Τὰ ὀλίγα ταῦτα ἐκ τῶν πολλῶν, ὑπαγορευθέντα μοι ἐκ τῆς βαθείας συναισθήσεως τοῦ πρὸς τὴν ἐπιστήμην καὶ τὴν πατρίδα ὀφειλομένου καθήκοντος, προτάξας τοῦ κυρίου θέμα-

τος καὶ τοῖς σοφοῖς καταλείπων νὰ γράψωσι καὶ ἐνεργήσωσι σοφώτερα κατὰ τῆς παντελοῦς πνευματικῆς ἀπραξίας ἐν καιρῷ τῶν μακρῶν διακοπῶν, μεταβαίνω ἤδη εἰς τὸ κύριον θέμα. Τῆς γεωγραφικῆς ἐπιστήμης, μεγίστην ἐπίδοσιν λαβούσης ἐν τοῖς καθ' ἡμᾶς χρόνοις διὰ τῶν πολλῶν καὶ ἐπικινδύνων περιηγήσεων εἰς ἀγνώστους χώρας καὶ διὰ τῶν γενομένων ἀνακαλύψεων ἐν πᾶσι τοῖς κλάδοις αὐτῆς, μέχρι τοῦδε μὲν δύο συνεκροτήθησαν διεθνῆ συνέδρια ἐν Εὐρώπῃ, τὸ μὲν πρῶτον ἐν Ἀντβέρσῃ τῶν Κάτω Χωρῶν κατὰ τὸ 1871, τὸ δὲ δεύτερον μείζον καὶ παγκόσμιον ἐν Παρισίοις κατὰ τὸ 1875, ἐν οἷς, ἐν μεγίστῃ πνευματικῇ τραπέζῃ, παρετέθησαν πάντων τῶν ἐθνῶν τὰ πνευματικὰ προϊόντα τῶν γεωγραφικῶν ἐπιστημῶν καὶ ὑπεβλήθησαν εἰς τὴν ἔρευναν καὶ ἐξέτασιν τῶν σοφῶν πάντα τὰ συμπεράσματα τῆς γενομένης προόδου αὐτῶν. Νῦν δὲ συγκροτεῖται καὶ τὸ τρίτον ἐν Εὐρώπῃ διεθνὲς γεωγραφικὸν Συνέδριον ἐν Βενετίᾳ τῆς Ἰταλίας.

Ὁ φιλόμουσος καὶ φιλεπιστήμων βασιλεὺς τῆς Ἰταλίας Οὐμβέρτος, ἄξιος υἱὸς καὶ διάδοχος τοῦ περικλεοῦς Βίκτωρος Ἐμμανουήλ, ἐπιθυμῶν μετὰ τὴν πολιτικὴν ἔνωσιν νὰ ἀναδείξῃ τὸ κράτος αὐτοῦ καὶ ἐν ταῖς πρότερον παραμεληθείσαις ἐπιστήμασι συμβαδίζον μετὰ τῶν λοιπῶν τῆς Εὐρώπης κρατῶν, συνέλαβε τὴν ἀξιέπαινον πρωτοβουλίαν πρὸς συγκρότησιν μεγάλου διεθνοῦς γεωγραφικοῦ συνεδρίου ἐν τῇ περιπέσει καὶ ὠραίᾳ (la bella) Βενετίᾳ καὶ οὕτω προλαβὼν πᾶν ἄλλο κράτος ἀνεδείχθη κατὰ γε τοῦτο τρίτος τῶν ἡγεμόνων τῆς Εὐρώπης, καθ' ὅσον μάλιστα Ἰταλῶν ἐπιστημόνων περιηγητῶν ἐταιρίαι κατατάσσονται ἐν τοῖς πρώτοις τῶν ἐρευνητῶν ἀγνώστων χωρῶν τῆς Ἀφρικῆς. Τὴν πραγμάτωσιν τῆς πρωτοβουλίας τοῦ βασιλέως ἀναλαβοῦσα ἡ φιλόμουσος Κυβέρνησις αὐτοῦ ἀνέθηκε τὸν διοργανισμόν τοῦ Συνεδρίου τῇ ἐν Ῥώμῃ Γεωγραφικῇ Ἑταιρίᾳ, ἣτις πρὸ μηνῶν συντάξασα τὸ πρόγραμμα αὐτοῦ καὶ τὸν κανονισμόν τῆς μετ' αὐτοῦ συνδεδεμένης Ἐκθέσεως, ἀπέστειλε τὰ προσήκοντα προσκλητήρια πρὸς πάσας τὰς Κυβερνήσεις τῆς Εὐρώπης, τὰς πολυαρίθμους γεω-

γραφικῆς ἑταιρίας, τοὺς Συλλόγους τῶν Γραμμάτων καὶ ἐπιστημῶν καὶ τοὺς διαπρέποντας ἐν ταῖς γεωγραφικαῖς ἐπιστήμαις ἄνδρας.

Α'.) Πρόγραμμα τοῦ Συνεδρίου.

1. — Τὸ τρίτον διεθνὲς γεωγραφικὸν Συνέδριον τελεῖται ἐν Βενετίᾳ ἀπὸ τῆς 3/15 Σεπτεμβρίου μέχρι τῆς 10/22 τοῦ αὐτοῦ 1881, συνδεδεμένον μετὰ διεθνοῦς γεωγραφικῆς Ἐκθέσεως διαρκούσης καθ' ὅλον τὸν Σεπτέμβριον μῆνα.

2. — Τὸ Συνέδριον καὶ ἡ Ἐκθεσις τίθενται ὑπὸ τὴν προστασίαν τῆς Α. Μ. τοῦ βασιλέως τῆς Ἰταλίας καὶ ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ δούκῃ τῆς Γενούης.

3. — Προστάται τοῦ Συνεδρίου καὶ τῆς Ἐκθέσεως εἰσιν ὁ δήμαρχος τῆς Βενετίας, ὁ κόμης Δάντης Σεράγος Ἀλλιγιέρης, ὁ γερουσιαστὴς ἄρχων Ἰωσήφ Γιωβανέλλης τῆς Βενετίας καὶ οἱ δύο πρόεδροι ἰδρυταὶ τῆς Γεωγραφικῆς ἑταιρίας Χριστόφορος Νέγρης καὶ Σ. Καῖσαρ Κορρέντης.

4. — Τὸ Συνέδριον συνίσταται ἐξ ἐπιτίμων μελῶν, ἐκ συμπραττόντων καὶ ἐκ συνδρομητῶν. Τὰ μὲν ἐπίτιμα μέλη ἐκλέγονται κατὰ τὰς διατάξεις ὑπὸ τοῦ Κομητάτου τῆς διοργανώσεως. Οἱ δὲ συμπράττοντες καὶ συνδρομηταὶ τελοῦσι χρηματικὸν ποσὸν οἱ μὲν πρῶτοι 40 φράγκα, οἱ δὲ δεῦτεροι 15.

5. — Πάντα τὰ μέλη τοῦ Συνεδρίου λαμβάνοντα ἰδιαιτέρα εἰσιτήρια, μετέχουσι τῶν συνεδριάσεων, ἔχουσιν ἐλευθέραν εἰσοδὸν εἰς τὴν Ἐκθεσιν καὶ λαμβάνουσι ἀνὰ ἓν ἀντίτυπον τῶν πρακτικῶν τοῦ Συνεδρίου, δημοσιευμένων ὑπὸ τῆς Ἰταλικῆς γεωγραφικῆς ἑταιρίας.

6. — Τὸ Συνέδριον διαιρεῖται εἰς 8 ἐπιστημονικὰ τμήματα κατὰ τὴν ἐπὶ τούτῳ γενομένην ταξινόμησιν I) μαθηματικὴ γεωγραφία, γεωδαιτικὴ καὶ τοπογραφικὴ· II) ὑδρογραφία καὶ γεωγραφία τῆς θαλάσσης· III) φυσικὴ, μετεωρολογικὴ, γεωλογικὴ, βοτανικὴ καὶ ζωολογικὴ γεωγραφία· IV) ἀνθρωπολογικὴ, ἐθνογραφικὴ καὶ φιλολογικὴ γεωγραφία· V) ἱστορικὴ γεωγραφία καὶ ἱστορία τῆς γεωγραφίας· VI) οἰκονομικὴ, ἐμ-

πορικὴ καὶ στατιστικὴ γεωγραφία· VII) μεθοδολογία, διδασκαλία καὶ διάδοσις τῆς γεωγραφίας· VIII) γεωγραφικαὶ περιηγήσεις καὶ ἔρευναι. Τὰ μέλη τοῦ Συνεδρίου ὀφείλουσι νὰ δηλώσωσιν ἐκ τῶν προτέρων εἰς ποῖον ἢ εἰς ποῖα τμήματα ἐπιθυμοῦσι νὰ καταταχθῶσιν εἰδικῶς.

7. — Πᾶν τμήμα ἐκλέγει καθ' ἑκάστην τὸν πρόεδρον αὐτοῦ, τὸ μὲν πρῶτον ἐν ἀρχῇ τῆς συνεδριάσεως, κατὰ δὲ τὰς ἀκολουθούσας ἡμέρας ἐν τέλει αὐτῆς διὰ τὴν ἀκόλουθον ἡμέραν. Πλὴν τούτου δὲ ἔχει ἑκάστον τμήμα ἓνα διαρκῆ ἀντιπρόεδρον καὶ ἓνα διαρκῆ γραμματέα. Ἀμφότεροι ἐκλέγονται δι' ὅλην τὴν διάρκειαν τοῦ Συνεδρίου κατὰ τὰ διατεταγμένα ἐν τῷ 9 ἄρθρῳ.

8. — Τῆς γενικῆς διευθύνσεως τοῦ Συνεδρίου προίσταται μία ἐπιτροπὴ ἀπαρτιζομένη 1) ἐκ τοῦ προέδρου τοῦ Συνεδρίου 2) ἐκ τοῦ προέδρου τοῦ Κομητάτου τῆς διοργανώσεως 3) ἐκ δύο ἰδιαιτέρων ἀντιπροσώπων τῆς πόλεως Βενετίας καὶ 4) ἐξ ἑνὸς ἀντιπροσώπου ἑκάστου τῶν μετεχόντων τοῦ Συνεδρίου κρατῶν τῆς Εὐρώπης. Οἱ διαρκεῖς ἀντιπρόεδροι καὶ γραμματεῖς τῶν τμημάτων, ἅμα ἐκλεχθῶσι, λαμβάνουσι μέρος εἰς τὴν ἐπιτροπὴν ταύτην.

9. — Οἱ διαρκεῖς ἀντιπρόεδροι καὶ γραμματεῖς τῶν ἰδιαιτέρων τμημάτων ἐκλέγονται ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς πρὸ τῆς ἀνοίξεως τῆς πρώτης συνεδριάσεως.

10. — Ὁ ἀριθμὸς, αἱ ὥραι καὶ ἡ ἡμερησία διάταξις τῶν γενικῶν καὶ τμηματικῶν συνελεύσεων ἐγκαίρως ἐρίζεται καὶ κοινοποιεῖται ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς τοῦ Συνεδρίου.

11. — Ἐν ταῖς γενικαῖς καὶ τμηματικαῖς συνεδριάσεσι δὲν ἐπιτρέπεται νὰ συζητηθῶσιν ἄλλα ζητήματα ἢ τὰ ὀρισμένα ἐν τῇ ἡμερησίᾳ διατάξει κατὰ τὸν ἀκόλουθον τρόπον: ἐὰν καθ' ὑπόθεσιν πρόκειται περὶ θεμάτων μὴ ἐγγεγραμμένων, τότε τὰ μέλη τοῦ Συνεδρίου ὀφείλουσι νὰ ὑποβάλωσι παῦσα εἰς τὸ προεδρεῖον τοῦ Τμήματος, εἰς τὸ ὁποῖον ἀνήκουσιν. Τὸ δὲ προεδρεῖον τοῦτο ὑποβάλλει αὐτὰ εἰς τὴν ἐπιτροπὴν τοῦ Συνεδρίου, εἰς ἣν ἀπέχεται νὰ ἀποφασίσῃ ἐν τὰς ζητήματα ταῦτα πρὸς τὴν

νά αναβληθῶσιν εἰς μίαν ἄλλην ἡμέραν. Οἱ μέλλοντες νά ὀμιλῶσι δύνανται νά μεταχειρισθῶσι ἢν γλῶσσαν προτιμῶσιν αὐτοί. Ἡ ἐπιτροπὴ δύναται νά ἐκδώσῃ ἰδιαιτέρας διατάξεις πρὸς κανονισμόν τῆς πορείας τῶν συνελεύσεων.

12. — Τὰ ὑπὸ τῆς πλειονοψηφίας τῶν παρόντων μελῶν ἀποφασισθησόμενα συμπεράσματα τῶν τμημάτων ἀνακοινοῦνται ἀμέσως μετὰ τὴν συνεδρίασιν τῇ ἐπιτροπῇ τοῦ Συνεδρίου.

13. — Ἐν ταῖς γενικαῖς συνελεύσεσι μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ πρωτοκόλλου τῆς προηγουμένης συνεδριάσεως θὰ ἀνακοινώσῃ ἐγγράφως ὁ πρόεδρος ἢ ὁ εἰσηγητὴς τοῦ τμήματος τὰ ἐν ταῖς συνεδριάσεσι ἀποφασισθέντα. Ταῦτα δὲ καθυποβληθέντα ἐν τῇ γενικῇ συνελεύσει θὰ συζητηθῶσι καὶ θὰ ψηφισθῶσιν.

14. — Ἐν ταῖς δημοσίαις συνελεύσεσι παραχωρεῖται ἰδιαιτέρα θέσις τοῖς δημοσιογράφοις, ὅσοι ἤθελον ζητήσῃ τοῦτο παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς τοῦ Συνεδρίου.

15. — Μετὰ τὸ τέλος τοῦ Συνεδρίου ἀνατίθεται τῷ Κομητάτῳ ἐπὶ τῆς διοργανώσεως ἢ ἐκτέλεσις τῶν ἀποφασισθέντων.

16. — Πάν ζήτημα μὴ προβλεπόμενον ὑπὸ τοῦ παρόντος κανονισμοῦ καὶ ἀναφερόμενον εἰς τὸ Συνέδριον ὑποβάλλεται εἰς τὴν ἐξέτασιν καὶ ἀπόφασιν τῆς ἐπιτροπῆς τοῦ Συνεδρίου.

Β') Κανονισμὸς τῆς Ἐκθέσεως.

1. — Ἡ διεθνὴς γεωγραφικὴ Ἐκθεσις ἐν Βενετίᾳ, ἀρχομένη ἀπὸ τῆς 1 Σεπτεμβρίου διαρκεῖ καθ' ὅλον τὸν μῆνα καὶ διατελεῖ ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ ἐπὶ τῆς διοργανώσεως Κομητάτου καὶ τῆς κατὰ τὸ 8 ἄρθρον καταρτισθείσης ἐπιτροπῆς τοῦ τρίτου διεθνοῦς γεωγραφικοῦ Συνεδρίου.

2. — Ἡ Ἐκθεσις περιλαμβάνει βιβλία, πίνακας γεωγραφικοὺς, ὄργανα, ἐργαλεῖα καὶ πάσας τὰς συλλογὰς, τὰς ἀνηκούσας εἰς τὰς 8 ἐν τῷ Συνεδρίῳ ἀντιπροσωπευόμενας ἐπιστήμας. Ταῦτα δὲ πάντα διαιροῦνται εἰς ὀκτὼ τάξεις, ἀναγραφόμενας ἐν τῷ 6 ἄρθρῳ τοῦ προγράμματος τοῦ Συνεδρίου.

3. — Τῶν ἀλλοδαπῶν ἐκθετῶν τὰ συμφέροντα ἀντιπροσωπεύονται ὑπὸ τῶν ἐπιτρόπων αὐτῶν, οἵτινες ἐπὶ τῷ σκοπῷ τούτῳ διωρίσθησαν ὑπὸ τῶν ἰδιαιτέρων Κυβερνήσεων. Πρὸς τοὺς ἐπιτρόπους τούτους ὀφείλουσι νά ἀπευθύνωνται πᾶσαι αἱ εἰς τὴν Ἐκθεσιν ἀναφερόμεναι ἀλληλογραφίαι.

4. — Οἱ Ἴταλοὶ ἐκθέται ὀφείλουσι νά ἀπευθύνωνται πρὸς τὸ ἐπὶ τῆς διοργανώσεως Κομητάτον.

5. — Ἐὰν αἱ ἀπαιτήσεις χώρου ὑπερβαίνωσι τὴν ὀρισθεῖσαν χωρητικότητα τῆς Ἐκθέσεως, τότε προτιμῶνται τὰ ἐκθέματα ἐκεῖνα, ἅπερ ἐν τῇ ὁμοιότητι τοῦ γεωγραφικοῦ χαρακτῆρος ἢ οὐδόλως ἐξετέθησαν ἐν ἄλλαις ἐκθέσεσιν ἢ ἐβελτιώθησαν κατὰ τι.

6. — Αἱ τιμαὶ, αἵτινες θὰ ἀπονεμηθῶσιν ὑπὸ τῆς ἐπὶ τούτῳ ὀρισθησομένης κριτικῆς Ἐπιτροπῆς, εἰσὶ τριπλαῖ 1) μετάλλια πρώτης τάξεως 2) μετάλλια δευτέρας τάξεως 3) τιμητικὴ μνεία.

7. — Ἡ ἐξ ἀλλοδαπῶν καὶ Ἰταλῶν μελῶν συνισταμένη διεθνὴς κριτικὴ Ἐπιτροπὴ διαιρεῖται εἰς 8 τμήματα, ἧτις ἀνταποκρινομένη πρὸς τὰς 8 τάξεις τῆς Ἐκθέσεως θὰ καταρτισθῇ οὕτως, ὥστε ὁ ἀριθμὸς τῶν μελῶν τῆς Ἰταλίας νά μὴ ὑπερβαίνῃ τὸν ἀριθμὸν τῶν ἀλλοδαπῶν μελῶν. Εἰδικαὶ διατάξεις διὰ τὴν ἐνέργειαν τῆς διεθνοῦς κριτικῆς Ἐπιτροπῆς θὰ συνταχθῶσιν ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Συνεδρίου.

8. — Αἱ αἰτήσεις πρὸς παραχώρησιν χώρου ἐν τῇ Ἐκθέσει γίνονται διὰ τοῦ ἐπὶ τῆς διοργανώσεως Κομητάτου μέχρι τῆς 15 Μαΐου 1881. Αἱ δὲ τῶν ἀλλοδαπῶν ἐκθετῶν αἰτήσεις ὑποβάλλονται διὰ τῶν ἰδιαιτέρων ἐπιτρόπων καὶ αἱ τῶν Ἰταλῶν ἀπευθύνονται διὰ τοῦ ἐπὶ τῆς διοργανώσεως Κομητάτου.

9. — Αἱ ὡς πρὸς τὴν ἀποστολὴν καὶ ἐπιστροφὴν τῶν ἐκθεμάτων ἀφορῶσαι πληροφορίες καὶ ἐργασίαι γίνονται γνωσταὶ τοῖς ἐκθέταις καὶ ἀντιπροσώποις αὐτῶν διὰ τοῦ τρίτου τμήματος τοῦ ἐπὶ τῆς διοργανώσεως Κομητάτου τοῦ γεωγραφικοῦ Συνεδρίου.

10. — Ἐάν τι τῶν ἀποστελλομένων ἐκθεμάτων θεωρηθῆ ἀνάξιον νὰ κατέχη θέσιν ἐν τῇ Ἐκθέσει, τότε ἡ παραδοχὴ ἢ μὴ παραδοχὴ ἐκθεμάτων ἀλλοδαπῶν ἀφίεται εἰς τὴν ἀπόφασιν τῶν οἰκείων ἐπιτρόπων, τῶν δὲ Ἰταλικῶν ἀνατίθεται τῇ εἰδικῇ ἐπιτροπῇ τῇ ὀρισθείσῃ ὑπὸ τοῦ ἐπὶ τῆς διοργανώσεως Κομητάτου.

11. — Τὰ ἐκθέματα, ἐλεύθερα παντὸς τέλους, παραδίδονται τῷ τρίτῳ τμήματι ἐν τῇ Ἐκθέσει ἀπὸ τῆς 15 Ἰουνίου μέχρι τέλους Ἰουλίου 1881. Ἐν δὲ τῇ παραδόσει ὀφείλει ὁ ἐκθέτης ἢ ὁ ἀντιπρόσωπος αὐτοῦ νὰ παραδώσῃ μετὰ τῶν ἐκθεμάτων κατάλογον αὐτῶν τῷ ἀντιπροσώπῳ τοῦ τρίτου τμήματος εἰς δύο ἀντίτυπα. Μετὰ τὴν βεβαίωσιν τῆς ὀρθότητος τοῦ καταλόγου καὶ τῶν παραδοθέντων ἐκθεμάτων καὶ μετὰ τὴν ὑπογραφήν τῶν δύο ἀντιτύπων ὑπὸ τοῦ ἐκθέτου καὶ τοῦ παραλήπτου, ἐν ἀντίτυπον δίδεται τῷ ἐκθέτῃ καὶ τὸ ἄλλο φυλάσσεται ἐν τῷ τρίτῳ τμήματι.

12. — Ἡ διάταξις καὶ ἡ διακόσμησις τῶν ἀλλοδαπῶν τμημάτων τῆς Ἐκθέσεως γίνεται ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν καὶ δαπάνην τῶν ἰδίων ἐπιτρόπων. Ἡ δὲ τῶν Ἰταλῶν ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν καὶ δαπάνην τοῦ Κομητάτου. Ἡ ὑπηρεσία τῆς ἐπιτηρήσεως καὶ φυλάξεως ἐν ταῖς αἰθούσαις ὀργανίζεται ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς τοῦ Συνεδρίου.

13. — Διὰ τὴν μετακόμισιν τῶν κιβωτίων ἐν τῇ ἀποστολῇ καὶ ἐν τῇ ἐπιστροφῇ τὸ ἐπὶ τῆς διοργανώσεως Κομητάτου θέλει διενεργῆσαι εὐκολίας παρὰ τοῖς σιδηροδρόμοις, ἀτμοπλοίοις, τελωνείοις κτλ. καὶ περὶ τούτων ἐγκαίρως θὰ εἰδοποιήσῃ τοὺς ἐκθέτας.

14. — Τὸ ἐπὶ τῆς ὀργανώσεως Κομητάτου θὰ φροντίσῃ ἵνα τὸ τρίτον τμήμα συντάξῃ κατάλογον, ὅστις κατ' ἔθνη καὶ τάξεις διηρημένος θὰ περιέχῃ τὰ τῶν ἐκθετῶν ὀνόματα καὶ τὰ ἐκθέματα αὐτῶν.

15. — Οὐδὲν ἐκθεμα ἄνευ τῆς συγκαταθέσεως τοῦ ἐκθέτου δύναται νὰ ἀντιγραφῆ ἢ καθ' ὁλονδὴποτε τρόπον νὰ ἀναπαράχθῃ. Σχεδιογραφήματα ἢ φωτογραφήματα τῶν αἰθουσῶν τῆς

Ἐκθέσεως ἐπιτρέπονται μετὰ προηγουμένην ἄδειαν τῆς ἐπιτροπῆς τοῦ Συνεδρίου.

16. — Οὐδὲν ἐκθεμα δύναται νὰ ἀποσυρθῆ πρὶν ἢ κηρυχθῆ ἢ ληξίς τῆς Ἐκθέσεως ἄνευ εἰδικῆς ἀδείας τῆς ἐπιτροπῆς τοῦ Συνεδρίου.

17. — Τὰ ἐκθέματα περιλαμβάνονται ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν καὶ δαπάνην τῶν ἐκθετῶν ἢ τῶν ἀντιπροσώπων αὐτῶν μέχρι τῆς 25 Ὀκτωβρίου 1881 τὸ βραδύτερον. Μετὰ παρέλευσιν τῆς προθεσμίας ταύτης αἱ δαπάναι τῆς μεταφορᾶς τῶν ἐκθεμάτων ἐκ τῶν αἰθουσῶν τῆς Ἐκθέσεως εἰς ἄλλον τινὰ τόπον καὶ αἱ τῆς ἀποθήκης δαπάναι λογίζονται εἰς βᾶρος τῶν ἐκθετῶν.

18. — Οἱ ἐκθέται λαμβάνουσιν ἀποκλειστικῶς ἐν μόνον ἀτομικὸν εἰσιτήριον.

19. — Περὶ τῶν περιπτώσεων, τῶν μὴ προβλεπομένων ἐν τῷ παρόντι κανονισμῷ, θὰ φροντίσῃ νὰ διατάξῃ τὰ δέοντα ἡ Ἐπιτροπὴ τοῦ Συνεδρίου.

Ταῦτα μὲν περὶ τοῦ Συνεδρίου καὶ τῆς Ἐκθέσεως τῆς Βενετίας. Τίνα δὲ περιφανῆ καὶ ἔξοχον θέσιν ἐν αὐτοῖς οἱ τῆς Πολιτείας ἄρχοντες παρεσκευάσαν εἰς τὴν Ἑλλάδα, τὴν ἀληθῆ γενέτειραν καὶ γνησίαν μητέρα τῆς Γεωγραφίας, ἣν δυστυχῶς μόνον πάντων τῶν πανεπιστημίων τοῦ κόσμου καὶ νῦν ἔτι τὸ ἑλληνικὸν πανεπιστήμιον ὡς νόθον, ὑποβολιμαίαν καὶ ἐπομένως ἄχρηστον θεωρεῖ καὶ μὴ ἀνήκουσαν ἐν ταῖς ἐπιστήμασι, περὶ ἀμφοτέρων τούτων τῶν ζητημάτων εἰδικῶς σὺν Θεῷ θὰ πραγματευθῶ, καὶ περ τὰ δέοντα γράψας μετὰ τὴν κατὰ τὸ 1875 συγκρότησιν τοῦ διεθνoῦς παγκοσμίου Συνεδρίου τῶν Γεωγραφικῶν ἐπιστημῶν ἐν Παρισίοις, μετὰ τὸ πέρασ τοῦ τε Συνεδρίου καὶ τῆς Ἐκθέσεως τῆς Βενετίας, ὅτε γενήσεται ὁ προσήκων λόγος καὶ περὶ τῆς ἀποστολῆς τῶν εἰς τὴν γεωργικὴν ἐκθεσιν τοῦ Μιλάνου καὶ τὴν Ἠλεκτρικὴν ἐκθεσιν τῶν Παρισίων ἀντιπροσώπων, ἵνα φωτισθῶμεν τοῦλάχιστον μετὰ τοῦ ἡλεκτρικοῦ φωτός, εἰ μὴ μετὰ τοῦ γεωγραφικοῦ!!!

M. Γ. ΔΗΜΙΤΡΑΣ.

ΠΡΟΞΕΝΙΚΑ ΜΕΤΑΞΥ ΕΛΛΑΔΟΣ ΚΑΙ ΙΤΑΛΙΑΣ.

Διὰ τοῦ νόμου τῆς 26 Μαρτίου 1881 ἐδόθη πλήρης καὶ νόμιμος ἰσχύς εἰς τὴν ἀπὸ 15 Νοεμβρίου 1880 μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Ἰταλίας προξενικὴν σύμβασιν, διὰ τῆς ὁποίας ὠρίσθησαν τὰ δικαιώματα, αἱ προνομίαι καὶ τὰ ἔργα τῶν ἐν ἑκάτερω κράτει ἀμοιβαίως δεκτῶν Προξένων, Γραμματέων Προξενείων καὶ Προξενικῶν Πρακτόρων, ὡς ἑξῆς :

1) Ἐκάτερον τῶν συμβαλλομένων Κρατῶν δύναται νὰ ἐγκαθιστᾷ Γενικοὺς Προξένους, Προξένους, Ὑποπροξένους καὶ Προξενικοὺς Πράκτορας εἰς τοὺς λιμένας, τὰς πόλεις καὶ τὰ μέρη τῆς χώρας τοῦ ἑτέρου. Ἐπιφυλάσσονται ὁμῶς ἀμφότερα τὸ δικαίωμα νὰ ὀρίξωσι τὰ μέρη, ἅτινα ἤθελον κρίνει εὐλογον νὰ ἐξαιρέσωσιν· ἀλλ' ἡ ἐξαιρέσις αὕτη δὲν δύναται νὰ ἐφαρμοσθῇ εἰς ἑκάτερον τῶν συμβαλλομένων Κρατῶν, ἂν μὴ ἐφαρμοσθῇ ἐπίσης εἰς πάσας τὰς λοιπὰς Δυνάμεις. Οἱ Πράκτορες οὗτοι, ἐμφανίζοντες τὸ δίπλωμα αὐτῶν, γίνονται δεκτοὶ καὶ ἀναγνωρίζονται κατὰ τοὺς κανόνας καὶ τύπους, οἵτινές εἰσι νενομισμένοι, ἐν ᾧ τόπῳ μέλλουσι νὰ ἐδρεύωσι. Τὰ ἐκτελεστήρια θέλουσι χορηγεῖσθαι αὐτοῖς ἀνεξόδως. Εὐθὺς μετὰ τὴν παραδοχὴν αὐτῶν, ἡ ἀνωτέρα Ἀρχὴ τοῦ τόπου, ἐν ᾧ ἐδρεύουσιν, ἐκδίδει τὰς ἀναγκαίας διαταγὰς, ὅπως προστατεύωνται οὗτοι ἐν τῇ ἐνασκήσει τῶν ἔργων αὐτῶν καὶ ἀπολαύωσι τῶν παρεπομένων εἰς τὸ ἀξίωμα τῶν ἀτελειῶν καὶ προνομίων.

2) Οἱ Γενικοὶ Πρόξενοι καὶ Πρόξενοι δύνανται, καθ' ὅσον ἐπιτρέπεται αὐτοῖς τοῦτο ὑπὸ τῶν νόμων καὶ κανονισμῶν τῆς χώρας των, νὰ διορίζωσιν Ὑποπροξένους ἢ Προξενικοὺς Πράκτορας κατὰ τὰς πόλεις καὶ τοὺς λιμένας τῆς οἰκείας αὐτῶν προξενικῆς περιφερείας, ἐπιφυλασσομένης τῆς ἐγκρίσεως τῆς τοπικῆς Κυβερνήσεως. Οἱ Πράκτορες οὗτοι δύνανται ἀδιακρίτως νὰ ληφθῶσιν ἐκ τῶν πολιτῶν ἑκατέρας χώρας, ὡς καὶ

ἐκ τῶν ἀλλοδαπῶν· χορηγεῖται δ' αὐτοῖς δίπλωμα ὑπὸ τοῦ Προξένου, ὑφ' οὗ τὰς διαταγὰς μέλλουσι νὰ διατελῶσι, θέλουσι δὲ ἀπολαύει πάσης προνομίας καὶ ἀτελείας ἀναγραφομένης ἐν τῇ Συμβάσει, ἐκτὸς τῶν ἐν τοῖς κατωτέρω ἀριθ. 7 καὶ 8 περιεχομένων ἐξαιρέσεων.

3) Ἐν περιπτώσει κωλύματος, ἀπουσίας, ἢ θανάτου τῶν Γενικῶν Προξένων καὶ Προξένων, οἱ δόκιμοι ἢ γραμματεῖς, ὅσοι εἰσήχθησαν ἤδη προηγουμένως παρὰ τῇ τοπικῇ Ἀρχῇ, ὑπὸ τὰς τοιαύτας αὐτῶν ιδιότητας, εἶναι αὐτοδικαίως δεκτοὶ εἰς προσωρινὴν ἐνάσκησιν τῆς Προξενικῆς ἀρχῆς. Αἱ τοπικαὶ Ἀρχαὶ ὀφείλουσι νὰ χορηγῶσιν αὐτοῖς βοήθειαν καὶ προστασίαν, καὶ νὰ τοῖς ἐξασφαλίζωσι, κατὰ τὴν ὑπ' αὐτῶν προσωρινὴν διεύθυνσιν τοῦ Προξενείου, τὴν ἀπόλαυσιν πάντων τῶν εἰς τοὺς ὀριστικοὺς Προξένους ἀναγνωριζομένων δικαιωμάτων καὶ ἀτελειῶν, ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ἀκριβῶς ἔρους καὶ περιορισμούς. Ὄφείλουσι δ' ἐπίσης νὰ παρέχωσι πᾶσαν δυνατὴν εὐκολίαν εἰς τοὺς προσωρινοὺς Πράκτορας, οὓς οἱ Γενικοὶ Πρόξενοι ἢ Πρόξενοι ἤθελον ὀρίσει εἰς στιγμιαίαν ἀντικατάστασιν τῶν ἀπόντων ἢ ἀποθανόντων Ὑποπροξένων ἢ Προξενικῶν Πρακτόρων.

4) Οἱ Γενικοὶ Πρόξενοι, Πρόξενοι, Ὑποπρόξενοι καὶ Προξενικοὶ Πράκτορες δύνανται νὰ ἀναρτήσωσιν ἀνωθεν τῆς ἐξωτερικῆς θύρας τοῦ Προξενείου ἢ Ὑποπροξενείου τὸν θυρεὸν τῶν ἐθνικῶν αὐτῶν ἐμβλημάτων μετὰ τῆς ἐπιγραφῆς «Προξενεῖον ἢ Ὑποπροξενεῖον τῆς». Δύνανται ἐπίσης νὰ ἀναπετάσωσι τὴν σημαίαν τῆς χώρας αὐτῶν ἐπὶ τοῦ Προξενικοῦ οἰκήματος κατὰ τὰς ἡμέρας δημοσίας πανηγύρεως ἢ τελετῆς θρησκευτικῆς ἢ ἐθνικῆς, ὡς ἐπίσης καὶ κατὰ τὰς λοιπὰς εἰθισμένας περιστάσεις. Ἐννοεῖται ὁμῶς, ὅτι τὰ ἐξωτερικὰ ταῦτα σημεῖα οὐδέποτε δύνανται νὰ ἐρμηνευθῶσιν ὡς ἀποτελοῦντα δικαίωμα ἀσύλου, ἀλλὰ θέλουσι πρὸ πάντων χρησιμεύει ὅπως δεικνύωσιν εἰς τοὺς ναύτας καὶ τοὺς ὑπηκόους τῆς οἰκείας χώρας τὴν κατοικίαν τοῦ Προξένου. Δύνανται ἐπίσης νὰ ἀναπετάσωσι τὴν σημαίαν αὐτῶν ἐπὶ τοῦ ἀκατίου,

οὔτινος ἤθελον ἐπιβῆ ἔν τῷ λιμένι πρὸς ἐνάσκησιν τῶν καθηκόντων αὐτῶν.

5) Τὰ Προξενικὰ ἀρχεῖα εἶναι ἀπαραβίαστα, καὶ αἱ τοπικαὶ ἀρχαὶ ἐπ' οὐδεμιᾶ προφάσει καὶ κατ' οὐδεμίαν περίπτωσιν δύνανται νὰ ἐξετάσωσιν ἢ νὰ κατάσχωσι τὰ ἀποτελοῦντα αὐτὰ ἔγγραφα. Τὰ ἔγγραφα ταῦτα πρέπει νὰ ᾧσι πάντοτε ἐντελῶς κεχωρισμένα ἀπὸ τῶν βιβλίων ἢ ἐγγράφων τῶν σχετικῶν πρὸς τὸ ἐμπόριον ἢ τὴν βιομηχανίαν, ἣν ἤθελον ἐξασκεῖ οἱ οἰκεῖοι Πρόξενοι, Ὑποπρόξενοι ἢ Προξενικοὶ πράκτορες.

6) Οἱ Γενικοὶ Πρόξενοι, Πρόξενοι, Ὑποπρόξενοι καὶ Προξενικοὶ Πράκτορες, οἱ ὄντες πολῖται τοῦ διορίζοντος αὐτοῦς Κράτους καὶ μὴ ἐξασκοῦντες ἐμπορικόν τι ἢ βιομηχανικὸν ἐπάγγελμα, δὲν ὑποχρεοῦνται νὰ παρίστανται ὡς μάρτυρες ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων τῆς χώρας, ἐν ἣ ἔδρευουσιν ἐκτὸς μόνον ἐν ποινικαῖς δίκαις, καθ' ἃς ἡ παρουσία αὐτῶν ἤθελε κριθῆ ἀπαραίτητος καὶ ζητηθῆ δι' ἐπισήμου ἐγγράφου τῆς δικαστικῆς Ἀρχῆς. Κατὰ πᾶσαν ἄλλην περίπτωσιν ἡ τοπικὴ δικαστικὴ Ἀρχὴ μεταβαίνει εἰς τὴν κατοικίαν αὐτῶν, ὅπως λαμβάνῃ τὴν μαρτυρίαν τῶν προφορικῶς, ἢ ζητεῖ αὐτὴν ἐγγράφως, κατὰ τοὺς ἰδιαιτέρους ἐν ἐκάστη χώρᾳ τύπους. Οἱ ἀνωτέρω Προξενικοὶ ὑπάλληλοι ὀφείλουσι, χωρὶς ἀναβολῆς, νὰ συμμορφωθῶσι πρὸς τὴν ἐπιθυμίαν τῆς δικαστικῆς Ἀρχῆς, ἀποδεχόμενοι τὴν ταχθεῖσαν παρ' αὐτῆς προθεσμίαν, ἡμέραν καὶ ὥραν.

7) Οἱ Γενικοὶ Πρόξενοι, Πρόξενοι, Ὑποπρόξενοι καὶ Προξενικοὶ Πράκτορες, οἱ ὄντες πολῖται τοῦ διορίζοντος αὐτοῦς Κράτους, δὲν δύνανται νὰ προφυλακισθῶσιν εἰμὴ μόνον διὰ πρᾶξιν χαρακτηριζομένην καὶ τιμωρουμένην, ὡς κακούργημα ὑπὸ τῆς τοπικῆς ποινικῆς νομοθεσίας.

8) Οἱ Γενικοὶ Πρόξενοι, Πρόξενοι, Ὑποπρόξενοι καὶ Προξενικοὶ Πράκτορες, οἱ ὄντες πολῖται τοῦ διορίζοντος αὐτοῦς Κράτους, ἀπαλλάσσονται πάσης ὑπηρεσίας ἐν τε τῷ κατὰ ξηρὰν καὶ κατὰ θάλασσαν τακτικῷ στρατῷ ὡς καὶ ἐν τῇ ἐθνοφρουρᾷ καὶ πολιτοφυλακῇ, τῆς παροχῆς στρατιωτικῶν κατα-

λυμάτων καὶ πολεμικῶν εἰσφορῶν· ἐπίσης ἀπαλλάσσονται πάντων τῶν ἀμέσων πρὸς τε τὸ Κράτος, τὰς ἐπαρχίας καὶ τὰς κοινότητας φόρων, οἵτινες εἰσπράττονται ἐπὶ τῇ ὄνομαστικῶν καταλόγων, ἐκτὸς ἐὰν οἱ φόροι οὔτοι ἐπιβαρύνωσιν ἀκίνητα κτήματα ἢ κεφάλαια διατιθέμενα ἐν τῷ Κράτει, ὅπου οἱ εἰρημένοι ὑπάλληλοι ἐνασκοῦσι τὰ καθήκοντά των. Ἡ ἐξαίρεσις ὅμως αὕτη δὲν δύναται νὰ ἐφαρμοσθῆ ἐπὶ τῶν Γενικῶν Προξένων, Προξένων, Ὑποπροξένων καὶ Προξενικῶν Πρακτόρων, οἵτινες ἀσκοῦσιν ἐπάγγελμά τι, βιομηχανικὸν ἢ ἐμπόριον ὅτι δῆποτε, διότι ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει οἱ Προξενικοὶ οὔτοι ὑπάλληλοι ὑποβάλλονται εἰς τὴν πληρωμὴν τῶν παρὰ παντὸς ἄλλου ξένου ἀποτιομένων ὁμοίων φόρων.

9) Οἱ Γενικοὶ Πρόξενοι, Πρόξενοι καὶ Γραμματεῖς αὐτῶν ὡς καὶ οἱ Ὑποπρόξενοι ἢ Προξενικοὶ Πράκτορες ἐκατέρας χώρας ἔχουσι τὸ δικαίωμα νὰ δέχωνται εἴτε ἐν τῷ Προξενικῷ αὐτῶν Γραφείῳ εἴτε ἐν τῇ κατοικίᾳ τῶν διαφορομένων, εἴτε ἐπὶ τῶν πλοίων τοῦ ἔθνους αὐτῶν, τὰς καταθέσεις τῶν πλοιαρχῶν, τῶν τοῦ πληρώματος, τῶν ἐπιβατῶν, τῶν ἐμπόρων καὶ παντὸς ἄλλου πολίτου τῆς χώρας αὐτῶν. Δικαιοῦνται πρὸς τούτοις νὰ δέχωνται ὡς συμβολαιογράφοι, τὰς διαθηκικὰς διατάξεις τῶν ὁμοειθῶν των. Οἱ εἰρημένοι Πρόξενοι ἢ Πράκτορες δύνανται νὰ δέχωνται καὶ συντάσσωσι πᾶσαν συμβολαιογραφικὴν πρᾶξιν, μέλλουσαν νὰ ἐκτελεσθῆ ἐν τῇ χώρᾳ αὐτῶν καὶ συναπτομένην, εἴτε μεταξὺ τῶν ὁμοειθῶν αὐτῶν μόνον, εἴτε μεταξὺ ἐνὸς ἢ πλείονων ἐκ τῶν ὁμοειθῶν των καὶ ἄλλων ἐκ τῶν διαμενόντων ἐν ᾧ τόπῳ ἔδρευουσιν πρὸς τούτοις δὲ καὶ πράξεις, καθ' ἃς συμβαλλόμενοι εἶναι πολῖται μόνον τῆς χώρας, ἐν ἣ οἱ Πρόξενοι οὔτοι ἔδρευουσιν, ὡσάκις αἱ πράξεις αὗται περιέχουσι συμφωνίας ἀναφερομένας εἰς ἀκίνητα, κείμενα ἐν τῇ χώρᾳ, ἣτις διώρισε τὸν Πρόξενον ἢ Πράκτορα, ἢ πληρεξουσιότητα, ἀφορῶσαν εἰς ὑποθέσεις διεξακτέας ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ. Ὡς πρὸς τὰς συμβολαιογραφικὰς πράξεις, τὰς μελλούσας νὰ ἐκτελεσθῶσιν ἐν ᾧ τόπῳ ἔδρευουσιν οἱ εἰρημένοι Πρόξενοι ἢ Πράκτορες, δύναν-

ται να δέχωνται και συντάσσωσιν εκείνας μόνον, καθ' ἃς συμβαλλόμενοι εἰσὶ μόνον οἱ ἐμοεθνεῖς των· πλὴν δὲ τούτων, καὶ τὰς συναπτομένας μεταξὺ ἐνός ἢ πλειόνων ἐκ τῶν ὁμοεθνῶν αὐτῶν καὶ πολιτῶν τῆς χώρας, ἐν ἣ διαμένουσιν, ἐκτὸς ἐὰν πρόκηται περὶ πράξεων, καθ' ἃς ἡ τοπικὴ νομοθεσία διαγράφει ὡς ἀπαραίτητον τὴν λειτουργίαν τοῦ δικαστοῦ ἢ ἄλλου δημοσίου ὑπαλλήλου. Ὅσακις αἱ ἐν τῇ προηγουμένῃ παραγράφῳ μνημονευόμεναι πράξεις ἀναφέρονται εἰς ἀκίνητα, δὲν ἰσχύουσιν, ἀν μὴ συνέταξε καὶ περιέβαλεν αὐτὰς διὰ τῆς ὑπογραφῆς του συμβολαιογράφου τις ἐκ τοῦ τόπου ἢ ἄλλος δημόσιος λειτουργὸς αὐτοῦ.

10) Αἱ ἀνωτέρω μνημονευόμεναι πράξεις ἔχουσι τὴν αὐτὴν ἰσχὺν καὶ κῦρος, ὡς ἀν εἶχον συνταχθῆ ἐνώπιον συμβολαιογράφου ἢ ἄλλου ἀρμοδίου δημοσίου λειτουργοῦ ἐκατέρας τῶν χωρῶν, ἀρκεῖ μόνον νὰ συνετάχθησαν κατὰ τοὺς ἀπαιτούμενους τύπους ὑπὸ τῶν νόμων τῆς χώρας, εἰς ἣν ἀνήκει ὁ Πρόξενος, καὶ νὰ ὑπεβλήθησαν εἰς χαρτοσήμανσιν, δημοσίαν καταχώρισιν καὶ πᾶσαν ἄλλην διατύπωσιν εἰθισμένην ἐν ἣ χωρᾷ μέλλει νὰ ἐκτελεσθῆ ἡ πράξις. Τὰ ἐπίσημα ἀντίγραφα τῶν εἰρημένων πράξεων, ἐπικεκυρωμένα ὑπὸ τῶν Προξένων ἢ Ὑποπροξένων καὶ ἐσφραγισμένα διὰ τῆς ἐπισήμου τοῦ Προξενείου σφραγίδος, ἔχουσι ὅποιαν καὶ τὰ πρωτότυπα ἀποδεικτικὴν ἰσχὺν, εἴτε ἐνδίκως εἴτε ἐξωδίκως, ἐνώπιον πάντων τῶν δικαστηρίων, δικαστῶν καὶ Ἀρχῶν τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Ἰταλίας. Καθ' ἣν περίπτωσιν ἤθελεν ἀμφισβητηθῆ ἡ γνησιότης δημοσίου ἐγγράφου, κατατεθειμένου ἐν τῷ γραφείῳ τινός τῶν οἰκείων προξενικῶν Ἀρχῶν, δὲν δύναται αὕτη ν' ἀρνηθῆ εἰς τὸν αἰτοῦντα ἐνδιαφερόμενον τὴν ἀντιπαραβολὴν τοῦ, περὶ οὗ πρόκειται, ἐγγράφου μετὰ τοῦ πρωτοτύπου, καὶ ὁ ἐνδιαφερόμενος δύναται, ἐὰν τὸ κρίνη ἀναγκαῖον, νὰ παραστή κατὰ τὴν ἀντιπαραβολὴν ταύτην. Οἱ Γενικοὶ Πρόξενοι, Πρόξενοι, Ὑποπρόξενοι καὶ Προξενικοὶ Πράκτορες δύνανται νὰ ἐπικυρῶσι παντὸς εἶδους ἐγγράφα Ἀρχῆς ἢ ὑπαλλήλων τῆς χώρας των, καὶ νὰ παρέχωσι μεταφράσεις αὐτῶν, αἵτινες ἐν

ἢ ἐδρεύουσι χωρᾷ θέλουσιν ἔχει βσὴν ἰσχὺν καὶ κῦρος θὰ εἶχον αὐταὶ ἀν ἐξεδίδοντο παρὰ τινος ἐνόρκου τῆς χώρας διερμηνέως, ὁσακις, ἐννοεῖται, δὲν ἤθελεν ἐναντιωθῆ ὁ ἀντίδικος, ὅτε τὰ οἰκεῖα δικαστήρια ἐνεργοῦσι συμφώνως πρὸς τὴν ἐπιτόπιον νομοθεσίαν.

11) Ἐν περιπτώσει ἀποβιώσεως πολίτου τινός ἐκατέρας τῶν χωρῶν ἐπὶ τῆς ἐτέρας, ἡ ἀρμοδία τοπικὴ Ἀρχὴ ὀφείλει ν' ἀνακοινώσῃ τοῦτο ἀμέσως εἰς τὸν Γενικὸν Πρόξενον, Πρόξενον, Ὑποπρόξενον ἢ Προξενικὸν Πράκτορα, ὅστις ἤθελεν εὐρεθῆ ἐγγύτερον τοῦ τόπου τῆς ἀποβιώσεως· οἱ Πράκτορες δὲ οὗτοι ὀφείλουσιν ἐπίσης, ἀν αὐτοὶ μάθωσι πρῶτοι τὴν ἀποβίωσιν, ν' ἀνακοινώσωσι τοῦτο εἰς τὰς τοπικὰς Ἀρχάς. Οἷα δὴποτε καὶ ἀν ἦναι ἡ ιδιότης καὶ ἡ ἐθνικότης τῶν κληρονόμων, εἴτε ἐνήλικοι εἶναι οὗτοι, εἴτε ἀνήλικοι, παρόντες ἢ ἀπόντες, γνωστοὶ ἢ ἄγνωστοι, πάντα τοῦ ἀποθανόντος τὰ κινητὰ καὶ τὰ ἐγγράφα σφραγίζονται ἐντὸς 24 ὡρῶν ἀπὸ τῆς ἀνωτέρω ἀναγγελίας. Ὁ ἀρμοδῖος Γενικὸς Πρόξενος, Πρόξενος, Ὑποπρόξενος καὶ Προξενικὸς Πράκτωρ δύναται νὰ ἐνεργήσῃ ἐπὶ τούτῳ, εἴτε αὐτοπροσώπως, εἴτε δι' ἀντιπροσώπου παρ' αὐτοῦ ἐκλελεγμένου, τότε ὅμως ὁ ἀντιπρόσωπος οὗτος πρέπει νὰ ἦναι ἐφωδιασμένος δι' ἐγγράφου τῆς Προξενικῆς ἀρχῆς, φέροντος τὴν σφραγίδα τοῦ Προξενείου καὶ βεβαιοῦντος τὸν ἐπίσημον αὐτοῦ χαρακτήρα. Ἡ σφράγις γίνεται, εἴτε ἐξ ἐπαγγέλματος εἴτε τῇ αἰτήσει τῶν ἐνδιαφερομένων ὑπὸ τοῦ Προξένου, παρουσίᾳ τῆς τοπικῆς Ἀρχῆς, ἢ προσκαλουμένης ταύτης προσηκόντως. Ἡ Ἀρχὴ αὕτη δύναται νὰ ἐπιθέσῃ τὰς ἰδίας αὐτῆς σφραγίδας ἐγγὺς τῶν ὑπὸ τοῦ Προξενείου ἐπιτιθεμένων· τότε δὲ αἱ διπλαῖ σφραγίδες δὲν δύνανται ν' ἀφαιρεθῶσιν, εἰμὴ ἐκ κοινῆς συμφωνίας ἢ δυνάμει δικαστικῆς διαταγῆς. Καθ' ἣν περίπτωσιν ὁ Πρόξενος δὲν ἐνεργήσῃ τὴν σφράγισιν, ὀφείλει νὰ ἐνεργήσῃ αὐτὴν ἡ τοπικὴ Ἀρχὴ, προσκαλοῦσα αὐτὸν ἀπλῶς εἰς τοῦτο· ἀν δ' οὗτος ἐπιθέσῃ καὶ τὰς ἰδικὰς του σφραγίδας, ἡ ἀφαίρεσις ἀμφοτέρων τῶν σφραγίδων γίνεται ἢ ἐκ κοινῆς συμφωνίας ἢ δυνάμει ἀποφάσεως τοῦ δι-

καστοῦ. Αἱ κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἀνακοινώσεις καὶ προσκλήσεις γίνονται ἐγγράφως ἐπὶ ἀποδείξει παραλαβῆς.

12) Ἄν δὲν ἐγένετο ἀνακοπὴ κατὰ τῆς ἄρσεως τῶν σφραγίδων, καὶ ἂν πάντες οἱ κληρονόμοι ἢ καὶ οἱ γενικοὶ ἢ μερικοὶ κληροδόχοι ἦναι ἐνήλικοι, παρόντες ἢ προσηκόντως ἐκπροσωπευόμενοι καὶ σύμφωνοι ὡς πρὸς τὰ δικαιώματα καὶ τὰς ιδιότητες αὐτῶν, ὁ Πρόξενος ἀφαιρεῖ τὰς σφραγίδας ἐπὶ τῇ αἰτήσει τῶν ἐνδιαφερομένων, συντάσσει, εἴτε ὑπάρχει διωρισμένος ὑπὸ τοῦ ἀποβιώσαντος ἐκτελεστῆς τῆς διαθήκης, εἴτε μὴ, συνοπτικὴν ἀπογραφὴν τῶν ἐσφραγισμένων πραγμάτων, σκευῶν καὶ ἐγγράφων, καὶ καταλείπει μετὰ τοῦτο πάντα εἰς τοὺς ἐνδιαφερομένους, ὅπως ἐνεργήσωσιν οὗτοι, κατὰ τὸ δοκοῦν αὐτοῖς, πρὸς κανονισμόν τῶν ἀμοιβαίων αὐτῶν συμφερόντων. Ὅσακις οἱ ἐν ἀρχῇ τῆς προηγουμένης παραγράφου ἀπαριθμούμενοι ὅροι δὲν συντρέχωσι πάντες, οἰαδήποτε καὶ ἂν ἦ ἡ ἐθνικότης τῶν κληρονόμων, ὁ Πρόξενος, ἀφοῦ προηγουμένως ζητήσῃ ἐγγράφως τὴν παράστασιν τῆς τοπικῆς Ἀρχῆς καὶ εἰδοποίησιν τὸν ἐκτελεστὴν τῆς διαθήκης καὶ τοὺς ἐνδιαφερομένους ἢ τοὺς ἀντιπροσώπους αὐτῶν, προβαίνει εἰς τὴν ἀφαίρεσιν τῶν σφραγίδων καὶ τὴν λεπτομερῆ ἀπογραφὴν τῶν ἐσφραγισμένων πραγμάτων, σκευῶν καὶ ἐγγράφων. Ἡ τοπικὴ δικαστικὴ Ἀρχὴ ὀφείλει νὰ ὑπογράψῃ εἰς τὸ τέλος τοῦ πρακτικοῦ ἐκάστης συνεδριάσεως, μὴ δυναμένη, λόγῳ τῆς ἐπισήμου παρεμβάσεώς της, ν' ἀπαιτήσῃ τέλος τι οἰονδήποτε.

13) Ἄν μεταξὺ τῶν κληρονόμων ἢ τῶν γενικῶν ἢ μερικῶν κληροδόχων εὕρισκωνται καὶ τινες, ὧν εἶναι ἀβεβαία ἡ ὑπαρξίς ἢ ἄγνωστος ἡ κατοικία, εἴτε ἀπόντες ἢ μὴ νομίμως ἀντιπροσωπευόμενοι, εἴτε ἀνήλικοι ἢ ἀνίκανοι, ἢ ἂν, ἐνήλικες πάντες καὶ παρόντες, δὲν συμφωνῶσι περὶ τῶν δικαιωμάτων καὶ ιδιοτήτων αὐτῶν, ὁ Πρόξενος, μετὰ τὴν σύνταξιν τῆς ἀπογραφῆς, ἐπιφορτίζεται αὐτοδικαίως ὡς μεσεγγυοῦχος τῶν ὑπὸ τοῦ ἀποβιώσαντος καταλειφθέντων παντὸς εἴδους πραγμάτων, τὴν διαχείρισιν καὶ ἐκκαθάρισιν τῆς κληρονομίας. Δύ-

ναται ἐπομένως νὰ προβῇ, κατὰ τοὺς ὑπὸ τῶν νόμων καὶ ἐθίμων τοῦ τόπου διαγραφόμενους τύπους, εἰς ἐκποίησιν τῶν εἰς φθορὰν ὑποκειμένων ἢ μεγάλην δαπάνην πρὸς συντήρησιν αὐτῶν ἀπαιτούντων κινήτων, εἰς εἴσπραξιν τῶν ἀπαιτητῶν ἢ ληξιπροθέσμων πιστώσεων τῶν τόκων αὐτῶν, τῶν δεδουλευμένων ἀστυκῶν ἢ ἀγροτικῶν μισθωμάτων, εἰς ἐνάσκησιν παντὸς συντηρητικοῦ μέτρου ὑπὲρ τῶν δικαιωμάτων καὶ τῆς παρουσίας τῆς κληρονομίας, εἰς διάθεσιν τῶν ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ ἀποβιώσαντος εὐρεθέντων ἢ μετὰ τὸν θάνατον εἰσπραχθέντων χρημάτων, εἰς ἐξόφλησιν τῶν ἐπειγόντων χρεῶν τῆς κληρονομίας, καὶ ἐν ἐνὶ λόγῳ εἰς ἐνέργειαν πάσης ἀναγκαίας πράξεως πρὸς ἐκκαθάρισιν τοῦ ἐνεργητικοῦ αὐτῆς. Ὁ Πρόξενος ὀφείλει ν' ἀναγγεῖλῃ τὸν θάνατον τοῦ ἀποβιώσαντος διὰ τινος τῶν δημοσίων φύλλων τῆς περιφερείας του, ἢ, ἐν ἐλλείψει ταιούτου, διὰ τινος ἐπαρχιακοῦ· δὲν δύναται δὲ νὰ παραδώσῃ τὴν κληρονομίαν ἢ τὸ προϊόν αὐτῆς, εἰμὴ μετὰ τὴν ἐξόφλησιν τῶν ἐν τῷ τόπῳ συνομολογηθέντων ὑπὸ τοῦ ἀποβιώσαντος χρεῶν, ἢ ἂν οὐδεμίαν ἠγέρθη ἀπαιτήσις κατὰ τῆς κληρονομίας ἐντὸς ἑξ μηνῶν ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἀγγελίας, ἢ ὀκτῶ μηνῶν ἀπὸ τῆς τοῦ θανάτου, εἰ δὲν ἐγένετο ἀγγελία. Ἄν ὑπάρχῃ ἐκτελεστῆς τῆς διαθήκης, δύναται ὁ Πρόξενος, ἐπαρκούντος τοῦ ἐνεργητικοῦ τῆς κληρονομίας, νὰ παραδώσῃ αὐτῷ τὰς ἀναγκαίας εἰς ἐξόφλησιν τῶν ἰδιαιτέρων κληροδοτημάτων ποσότητας. Εἰς τὸν ἐκτελεστὴν δὲ πρὸς τούτοις ἀπόκεινται πάντα τὰ ἀφορῶντα εἰς τὸ ἔγκυρον τῆς διαθήκης καὶ τὴν ἐκτέλεσιν αὐτῆς.

14) Ἡ εἰς τοὺς Προξένους παρεχομένη ὑπὸ τοῦ προηγουμένου ἄρθρου ἐξουσία δὲν κωλύει τοὺς ἐνδιαφερομένους ἐκαστέρου ἔθνους, ἢ τοὺς ἐπιτρόπους ἢ ἀντιπροσώπους αὐτῶν, ὅπως ἐπιδιώξωσιν ἐνώπιον τῆς ἀρμοδίας Ἀρχῆς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ὑπὸ τῶν Νόμων ἀπαιτούμενων διατυπώσεων πρὸς ὀριστικὴν ἐκκαθάρισιν τῶν δικαιωμάτων τῶν κληρονόμων ἢ κληροδόχων, πρὸς τελικὴν διανομὴν τῆς κληρονομίας μεταξὺ αὐτῶν, καὶ ἰδιαιτέρως πρὸς πώλησιν ἢ ἐκποίησιν τῶν ἐν τῇ

χώρα τῆς ἀποβιώσεως κειμένων ἀκινήτων. Ὁ Πρόξενος μάλιστα ὀφείλει, ἐν ἀνάγκῃ, νὰ προβῇ ἀνυπερθέτως εἰς σχηματισμὸν τῆς ἐπιτροπείας τῶν ὁμοεθνῶν του ἐκείνων, οἵτινες ἤθελον εἶσθαι ἀνίκανοι, ὅπως ὁ ἐπίτροπος δύναται νὰ ἐκπροσωπήσῃ αὐτοὺς ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων. Πᾶσα ἀμφισβήτησις, ἐγειρομένη παρὰ τρίτων ἢ πιστωτῶν τῆς χώρας ἢ τρίτης τινὸς Δυνάμεως, πᾶσα διαδικασία περὶ διανομῆς ἢ κατατάξεως, ἢ ἀνακοπαί ἢ ἐγγραφαὶ ὑποθηκῶν ἤθελον καταστήσει ἀναγκαίαν, ὑποβάλλονται ἐπίσης εἰς τὰ τοπικὰ δικαστήρια. Ὁ πρόξενος οὐχ ἤττον ὀφείλει νὰ προσεπικληθῇ, εἴτε ὡς ἀντιπρόσωπος τῶν ἀπόντων αὐτοῦ ὁμοεθνῶν, εἴτε ὡς παραστάτης τοῦ ἐπιτρόπου ἢ κηδεμόνος τῶν ἀνικάνων. Δύναται δὲ νὰ διορίσῃ ἀντιπρόσωπόν του πληρεξούσιον, ἐκλεγόμενον ἐκ τῶν προσώπων ἐκείνων, εἰς ᾗ ἡ τοπικὴ νομοθεσία παρέχει τὸ δικαίωμα πρὸς ἐκπλήρωσιν τοιούτων ἐντολῶν. Ἐννοεῖται, ὅτι οἱ Γενικοὶ Πρόξενοι, Πρόξενοι καὶ Ὑποπρόξενοι, θεωρούμενοι ὡς πληρεξούσιοι τῶν ὁμοεθνῶν αὐτῶν, οὐδέποτε δύνανται νὰ καταστῶσι προσωπικῶς αὐτοὶ διάδικοι ἐν ὑποθέσει ἀφορώσῃ τὴν κληρονομίαν.

15) Ὁσάκις Ἕλληνας ἐν Ἰταλίᾳ, ἢ Ἰταλὸς ἐν Ἑλλάδι, ἀποθάνῃ εἰς μέρος, ὅπου δὲν ὑπάρχει Προξενικὸς Πράκτωρ τοῦ ἔθνους αὐτοῦ, ἡ ἀρμοδία τοπικὴ Ἀρχὴ προβαίνει, συμφῶνως πρὸς τὴν τοπικὴν νομοθεσίαν, εἰς τὴν ἀπογραφὴν τῶν πραγμάτων καὶ τὴν ἐκκαθάρισιν τῆς περιουσίας, ἢν ὁ ἀποβιώσας κατέλιπε, καὶ ὑποχρεοῦται ν' ἀποδώσῃ ὅ,τι τάχιστα εὐθύνας περὶ τοῦ ἀποτελέσματος τῶν τοιούτων ἐργασιῶν εἰς τὸ ἀρμόδιον Προξενεῖον. Ἀμα ὅμως ὡς παραστῆ αὐτοπροσώπως ὁ Προξενικὸς Πράκτωρ ἢ ἀποστείλῃ ἐπιτοπίως πληρεξούσιον αὐτοῦ, ἢ παρεμβᾶσα τοπικὴ Ἀρχὴ ὀφείλει νὰ συμμορφωθῇ πρὸς τοὺς ὁρισμοὺς τῶν ἀρθρῶν 11, 12, 13 καὶ 14.

16) Καθ' ἣν περίπτωσιν πολίτης τις ἐκατέρας τῶν χωρῶν ἤθελον ἀποβιώσῃ ἐν αὐτῇ, πάντες δ' αὐτοῦ οἱ κληρονόμοι καὶ κληροδόχοι ἤθελον εἶσθαι πολῖται τῆς ἄλλης χώρας, ὁ Πρόξενος τοῦ ἔθνους, εἰς ᾗ ἤθελον ἀνήκει οἱ κληρονόμοι καὶ

κληροδόχοι, δύναται, ἐὰν εἷς ἢ πλείονες ἐξ αὐτῶν ἦναι ἀπόντες, ἄγνωστοι ἢ ἀνίκανοι, ἢ παρόντες μὲν καὶ ἐνήλικοι, ἀσύμφωνοι ὅμως, νὰ ἐνεργήσῃ πάσας τὰς συντηρητικὰς καὶ ἐκκαθαριστικὰς πράξεις, ὧν μνημονεύουσι τὰ ἀρθρα 11, 12, 13 καὶ 14. Οὐδόλως ὅμως δύνανται νὰ προσβληθῶσιν ἐκ τούτου τὰ δικαιώματα καὶ ἡ ἀρμοδιότης τῶν δικαστικῶν Ἀρχῶν, ὡς πρὸς τὰ ἀφορῶντα τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ἐπὶ τῆς διανομῆς ἀπαιτουμένων νομίμων διατυπώσεων καὶ τὴν λύσιν τῶν δυνάμενων ν' ἀναφυῶσι μεταξὺ τῶν κληρονόμων μόνων ἢ τῶν κληρονόμων καὶ τρίτων διενέξεων.

17) Οἱ Γενικοὶ Πρόξενοι, Πρόξενοι, Ὑποπρόξενοι καὶ Προξενικοὶ Πράκτορες ἐκατέρας χώρας εἰσὶν ἀποκλειστικῶς ἀρμόδιοι ἐπὶ πάσης πράξεως ἀπογραφῆς ἢ ἄλλης οἰασδῆποτε γινομένης πρὸς συντήρησιν πραγμάτων καὶ ἀντικειμένων πάσης φύσεως, καταλειπομένων ὑπὸ τῶν ναυτικῶν καὶ ἐπιδατῶν τοῦ ἔθνους των, ἀποβιούντων ἐν τῷ λιμένι τοῦ κατάπλου εἴτε ἐπὶ τῆς ξηρᾶς, εἴτε ἐπὶ πλοίου τῆς χώρας των.

18) Οἱ ὁρισμοὶ τῆς συμβάσεως ἐφαρμόζονται ἐπίσης εἰς τὰς κληρονομίας πολιτῶν ἐκατέρου τῶν δύο Κρατῶν, οἵτινες, ἀποβιούντες ἐντὸς τῆς χώρας τοῦ ἑτέρου, ἤθελον καταλίπει ἐν αὐτῇ κινητὰ ἢ ἀκίνητα κτήματα.

19) Οἱ Γενικοὶ Πρόξενοι, Πρόξενοι, Ὑποπρόξενοι καὶ Προξενικοὶ Πράκτορες ἐκατέρας χώρας δύνανται νὰ μεταβαίνωσιν αὐτοπροσώπως ἢ νὰ ἀποστέλλωσιν ἀντιπροσώπους αὐτῶν ἐπὶ τῶν πλοίων τῆς χώρας των, μετὰ τὴν παραδοχὴν αὐτῶν εἰς ἐλευθεροκοινωνίαν, νὰ ἐπερωτῶσι τὸν πλοίαρχον καὶ τὸ πλήρωμα, νὰ ἐξετάζωσι τὰ ναυτιλιακὰ ἐγγράφα, νὰ δέχωνται τὰς περὶ τοῦ πλοῦ, τῆς διευθύνσεως τοῦ πλοίου καὶ τῶν συμβάντων τοῦ διάπλου καταθέσεις, νὰ συντάσσωσι τὰς δηλώσεις καὶ νὰ εὐκολύνωσι τὰ ἀποδημητήρια τοῦ πλοίου καὶ τέλος νὰ συνοδεύωσιν αὐτοὺς ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων, ἐφ' ὅσον τοῦτο δὲν ἀντίκειται εἰς τὰς δικονομικὰς ἀπαιτήσεις, ὡς καὶ εἰς τὰ διοικητικὰ γραφεῖα τῆς χώρας, ὅπως χρησιμεύωσιν εἰς αὐτοὺς ὡς διερμηνεῖς καὶ τοὺς συντρέχωσι κατὰ

τὴν διεξαγωγὴν τῶν ὑποθέσεων ἢ τὴν διατύπωσιν τῶν αἰτήσεων τῶν. Αἱ δικαστικαὶ καὶ διοικητικαὶ Ἀρχαὶ ἐν οὐδεμίᾳ περιπτώσει δύνανται νὰ ἐνεργήσωσιν ἐπὶ τοῦ πλοίου ἄλλας ἐρεύνας ἢ ἐπισκέψεις, πλὴν τῶν συνήθων τελωνιακῶν καὶ ὑγειονομικῶν χωρὶς νὰ εἰδοποιήσωσι περὶ τούτου προηγουμένως, ἢ ἐν κατεπειγούσῃ ἀνάγκῃ, κατὰ τὴν στιγμὴν αὐτὴν τῆς ἐρεύνης, τὸν Πρόξενον ἢ Ὑποπρόξενον τοῦ ἔθνους, εἰς ὃ ἀνήκει τὸ πλοῖον. Ὅφειλουσιν ἐπίσης νὰ εἰδοποιῶσιν ἐν δέοντι τὸν Πρόξενον ἢ Ὑποπρόξενον, ὅπως δύνηται οὗτος νὰ παρίσταται εἰς ὅσα τυχὸν ὁ πλοίαρχος ἢ τὸ πλήρωμα ἤθελον ἔχει νὰ καταθέσωσιν ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων ἢ τῶν διοικητικῶν Ἀρχῶν τοῦ τόπου. Ἡ ἐπὶ τούτῳ ἀπευθυνομένη εἰς τὸν Πρόξενον ἢ Ὑποπρόξενον πρόσκλησις θέλει ὀρίζει ὥραν ἀκριβῆ. Ἄν δ' οὗτος δὲν προσέλθῃ αὐτοπροσώπως ἢ δὲν ἀποστείλῃ πληρεξούσιόν του, ἢ ἐνέργεια γίνεται ἐν ἀπουσίᾳ του.

20) Ἐπὶ πάντων τῶν ἀφορώντων εἰς τὴν λιμενικὴν ἀστυνομίαν, τὴν φόρτωσιν καὶ ἐκφόρτωσιν τῶν πλοίων καὶ τὴν ἀσφάλειαν τῶν ἐμπορευμάτων θέλουσι τηρεῖσθαι οἱ νόμοι, κανονισμοὶ καὶ διατάξεις τοῦ τόπου· ἀλλ' οἱ Γενικοὶ Πρόξενοι, Πρόξενοι, Ὑποπρόξενοι καὶ Προξενικοὶ Πράκτορες ἐπιφορτίζονται ἀποκλειστικῶς τὴν διατήρησιν τῆς ἐσωτερικῆς τάξεως ἐπὶ τῶν ἐμπορικῶν πλοίων τοῦ ἔθνους αὐτῶν. Αὐτοὶ λύουσι τὰς οἰουδήποτε εἴδους διενέξεις, αἵτινες ἤθελον ἀναφυῆ μεταξύ τοῦ πλοίαρχου, τῶν ἀξιοματικῶν τοῦ πλοίου καὶ τῶν κυτῶν, καὶ ἰδίως τὰς ἀναφερομένας εἰς τὸν μισθὸν αὐτῶν αἰ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ἀμοιβαίως συμπεφωνημένων ὑπορρώσεων. Αἱ τοπικαὶ Ἀρχαὶ δὲν δύνανται νὰ παρεμβῶσιν, εἰμὴ ὅσάκις αἱ ἐπὶ τοῦ πλοίου συμβῶσαι ἀταξίαι ἤθελον εἶσθαι τοιαῦται, ὥστε νὰ ταραξῶσιν τὴν ἐπὶ τῆς ξηρᾶς ἢ ἐν τῷ λιμένι δημοσίαν τάξιν καὶ ἡσυχίαν, ἢ ὅσάκις πρόσωπόν τι ἐγχώριον ἢ μὴ ἀποτελοῦν μέρος τοῦ πληρώματος ἤθελον εὔρεθῆ ἀναμειγμέσον εἰς αὐτάς. Κατὰ πᾶσαν ἄλλην περίπτωσιν αἱ τοπικαὶ Ἀρχαὶ περιορίζονται εἰς τὴν παροχὴν τῆς συνδρομῆς αὐτῶν εἰς τοὺς Πρόξενους, Ὑποπρόξενους καὶ Προξενικοὺς Πρά-

κτορας, ὅπως συλληφθῆ καὶ ἀποσταλῆ εἰς τὸ πλοῖον, ἢ ὅπως φυλακισθῆ πᾶς ὁ ἐν τῷ ναυτολογίῳ ἐγγεγραμμένος, καθ' οὗ ἐκεῖνοι ἤθελον κρίνει εὐλογον ν' ἀπαιτήσωσι τὸ μέτρον τοῦτο.

21) Οἱ Γενικοὶ Πρόξενοι, Ὑποπρόξενοι καὶ Προξενικοὶ Πράκτορες δύνανται νὰ συλλάβωσι καὶ ἀποστείλωσιν εἴτε εἰς τὸ πλοῖον, εἴτε εἰς τὴν πατρίδα των τοὺς ναύτας καὶ πάντας ἄλλους ἀποτελοῦντας ὅπωςδῆποτε μέρος τοῦ πληρώματος τῶν πλοίων τοῦ ἔθνους αὐτῶν, οἵτινες ἤθελον δραπετεύσει. Πρὸς τοῦτο ὀφείλουσιν ν' ἀποταθῶσιν ἐγγράφως εἰς τὰς ἀρμοδίους τοπικὰς Ἀρχὰς καὶ ν' ἀποδείξωσι διὰ τῆς ἐμφανίσεως τῶν βιβλίων τοῦ πλοίου, ἢ τοῦ ναυτολογίου, ἢ ἐπισήμου αὐτῶν ἀντιγράφου, καθ' ἣν περίπτωσιν τὸ πλοῖον ἀπέπλευσεν, ὅτι τὰ ζητούμενα πρόσωπα ἀπετέλουν μέρος τοῦ πληρώματος. Ἐπὶ τῇ αἰτήσει των ταύτη, οὕτω δεδικαιολογημένη, δὲν δύναται ἡ τοπικὴ Ἀρχὴ ν' ἀρνηθῆ αὐτοῖς τὴν παράδοσιν. Εἰς τοὺς εἰρημένους Προξενικοὺς Πράκτορας παρέχεται ἐπίσης πᾶσα συνδρομὴ καὶ βοήθεια πρὸς ἀνεύρεσιν καὶ σύλληψιν τῶν δραπετῶν, οἵτινες ὀδηγοῦνται εἰς τὰς φυλακὰς τοῦ τόπου καὶ κρατοῦνται ἐν αὐταῖς, τῇ ἐγγράφῳ αἰτήσει καὶ δαπάνῃ τῆς Προξενικῆς ἀρχῆς, μέχρις οὗ ἀποσταλῶσι καὶ πάλιν εἰς τὸ πλοῖον ἢ παραστῆ εὐκαιρία πρὸς ἀποπομπὴν αὐτῶν εἰς τὴν πατρίδα των. Ἄν ἐν τούτοις ἡ εὐκαιρία αὕτη δὲν παραστῆ ἐντὸς δύο μηνῶν ἀπὸ τῆς συλλήψεως, ἢ αἱ δαπάναι τῆς κρατήσεως αὐτῶν δὲν καταβάλλωνται τακτικῶς, οἱ εἰρημένοι δραπέται ἀποφυλακίζονται καὶ δὲν δύνανται πλέον νὰ συλληφθῶσιν ἐκ νέου ἐπὶ τῷ αὐτῷ λόγῳ. Ἄν ὁ δραπέτης διέπραξεν ἐγκλημά τι ἐπὶ τῆς ξηρᾶς, ἡ τοπικὴ Ἀρχὴ δύναται ν' ἀναβάλλῃ τὴν παράδοσιν αὐτοῦ, μέχρις οὗ ἐκδοθῆ καὶ ἐκτελεσθῆ ἢ ἀπόφασις τοῦ δικαστηρίου. Οἱ ναῦται καὶ τ' ἄλλα πρόσωπα τοῦ πληρώματος, ὅσοι ἤθελον εἶσθαι πολῖται τῆς χώρας, ἐν ἣ ἐγένετο ἡ ἀπόδρασις, ἐξαιροῦνται τῶν ὀρισμῶν τοῦ παρόντος ἀρθροῦ.

22) Ὅσάκις μεταξύ τῶν ἰδιοκτητῶν, ἐφοπλιστῶν καὶ ἀσφαλιστῶν δὲν συνεφωνήθη τι εἰδικῶς πρὸς κανονισμόν τῶν κατὰ τὸν πλοῦν ἀβαριῶν τῶν πλοίων ἢ ἐμπορευμάτων, ὁ κα-

νονισμὸς οὗτος ἀπόκειται εἰς τοὺς οἰκείους Προξένους, οἵτινες εἶναι ἀποκλειστικῶς ἀρμόδιοι ἐπ' αὐτῶν, ἂν εἰς τὰς ἀβαρίας ταύτας ἐνδιαφέρονται μόνον ὁμοεθνεῖς των. Ἄν ὁμοῦ ἐνδιαφέρονται εἰς αὐτάς καὶ ἄλλοι κάτοικοι τῆς χώρας, ἐν ἧ ἐδρεύει ὁ Πρόξενος ἢ ὑπήκοος τρίτης Δυνάμεως, διορίζει οὗτος ἐν πάσῃ περιπτώσει τοὺς πρὸς κανονισμὸν τῆς ἀβαρίας πραγματογνώμονας. Ὁ κανονισμὸς οὗτος γίνεται ἐκ κοινῆς συνεννοήσεως ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ Προξένου, ἂν οἱ ἐνδιαφερόμενοι συναινῶσιν· ἄλλως, ἐνεργεῖται ὑπὸ τῆς ἀρμοδίας τοπικῆς Ἀρχῆς.

23) Ὅσακις πλοῖόν τι, ἀνήκον εἰς τὴν Κυβέρνησιν ἢ εἰς πολίτας ἑκατέρας τῶν δύο χωρῶν, ναυαγήσῃ ἢ ἐξωκείλῃ εἰς τὰ παράλια τῆς ἄλλης, αἱ τοπικαὶ Ἀρχαὶ ὀφείλουσι νὰ εἰδοποιήσωσι ἀνυπερθέτως τὸν Γενικὸν Πρόξενον, Πρόξενον, Ὑποπρόξενον ἢ Προξενικὸν Πράκτορα, εἰς οὗ τὴν περιφέρειαν ἐγένετο τὸ δυστύχημα, καὶ ἐν ἐλλείψει τοιούτου, τὸν ἐγγύτερον τοῦ τόπου τοῦ δυστυχήματος Γενικὸν Πρόξενον, Πρόξενον, Ὑποπρόξενον ἢ Προξενικὸν Πράκτορα. Πᾶσαι αἱ ἐργασίαι πρὸς ναυαγιαίρεσιν πλοίων ἑκατέρων τῶν Κρατῶν, ναυαγούντων ἢ ἐξοκειλλόντων κατὰ τὰ παράλια τοῦ ἑτέρου, διευθύνονται ὑπὸ τῶν οἰκείων Γενικῶν Προξένων, Προξένων, Ὑποπροξένων καὶ Προξενικῶν Πρακτόρων. Αἱ τοπικαὶ Ἀρχαὶ δὲν ἐπεμβαίνουν, εἰμὴ μόνον πρὸς βοήθειαν τῶν Προξενικῶν Πρακτόρων, διατήρησιν τῆς τάξεως, ἐξασφάλισιν τῶν συμφερόντων τῶν ξένων πρὸς τὸ πλήρωμα ναυαγιαιρετῶν καὶ ἀσφαλῆ ἐκτέλεσιν τῶν τηρητέων διατάξεων κατὰ τὴν εἰσαγωγὴν καὶ ἐξαγωγὴν τῶν διασωθέντων ἐμπορευμάτων. Ἐν ἀπουσίᾳ καὶ μέχρι τῆς ἀφίξεως τῶν Γενικῶν Προξένων, Προξένων, Ὑποπροξένων καὶ Προξενικῶν Πρακτόρων ἢ τῶν ἐπὶ τούτῳ πληρεξουσίων αὐτῶν, αἱ τοπικαὶ Ἀρχαὶ ὀφείλουσι νὰ λαμβάνωσι πάντα τὰ ἀναγκαῖα μέτρα πρὸς προστασίαν τῶν ναυαγῶν καὶ διατήρησιν τῶν περισωθέντων ἐκ τοῦ ναυαγίου πραγμάτων. Ἡ κατὰ τὰς διαφόρους ταύτας περιπτώσεις παρέμβασις τῶν τοπικῶν Ἀρχῶν δὲν θέλει παρέχει ἀφορμὴν εἰς εἰσπραξίν οὐδενὸς εἰδους δαπάνης, πλὴν ἐκείνων μόνον, ἃς ἤθελον ἀπαιτήσῃ αἱ

ἐργασίαι τῆς ναυαγιαίρεσεως καὶ ἡ διατήρησις τῶν περισωθέντων πραγμάτων ὡς καὶ τῶν ἐπιβαρυνουσῶν ἐν ὁμοίᾳ περιστάσει τὰ πλοῖα τῆς χώρας. Ὑπαρχούσης ἀμφιβολίας περὶ τῆς ἐθνικότητος τῶν ναυαγησάντων πλοίων, οἱ ἐν τῷ παρόντι ἄρθρῳ περιεχόμενοι ὁρισμοὶ εἰσι τῆς ἀποκλειστικῆς ἀρμοδιότητος τῆς τοπικῆς Ἀρχῆς. Τὰ διασωθέντα ἐμπορεύματα καὶ πράγματα εἰς οὐδενὸς τελωνιακοῦ δικαιώματος πληρωμὴν ὑπόκεινται, ἐκτὸς ἐὰν εἰσαχθῶσιν εἰς ἐσωτερικὴν κατανάλωσιν.

24) Συμφωνεῖται πρὸς τούτοις, ὅτι οἱ Γενικοὶ Πρόξενοι, Πρόξενοι, Ὑποπρόξενοι καὶ Προξενικοὶ Πράκτορες ἑκατέρας χώρας θέλουσιν ἀπολαύει ἐν τῇ ἑτέρᾳ πάντων τῶν προνομίων καὶ ἀτελειῶν, αἵτινες χορηγοῦνται ἢ θέλουσι χορηγηθῆ εἰς τοὺς ὁμοιοβάθμους Πράκτορας τοῦ μᾶλλον εὐνοουμένου ἔθνους. Ἐννοεῖται ὅτι, ἐὰν αἱ προνομία αὗται καὶ ἀτέλεια χορηγηθῶσιν ἐπ' ἀμοιβαιότητι ἢ ἐπὶ ἄλλοις εἰδικοῖς ὅροις, οἱ ὅροι οὗτοι πρέπει νὰ ἐκπληρωθῶσιν ἐπίσης ὑπὸ τῆς οἰκείας Κυβερνήσεως ἢ τῶν Πρακτόρων αὐτῆς.

25) Ἡ Σύμβασις θέλει ἔχει ὠρισμένην δεκαετῆ διάρκειαν ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἀνταλλαγῆς τῶν ἐπικυρώσεων. Ἄν δ' ἐν ἔτος πρὸ τῆς λήξεως τῆς προθεσμίας ταύτης οὐδέτερον τῶν δύο συμβαλλομένων Κρατῶν ἀναγγείλῃ δι' ἐπισήμου δηλώσεως τὴν πρόθεσιν αὐτοῦ περὶ παύσεως τῆς ἰσχύος της, ἡ Σύμβασις θέλει διαμείνει ὑποχρεωτικὴ ἐπὶ ἐν ἔτι ἔτος ἀπὸ τῆς καταγγελίας της.

26) Τὰ δύο συμβαλλόμενα Κράτη συνεφώνησαν ὅπως αἱ διαφοραὶ, αἵτινες δύνανται νὰ προκύψωσι κατὰ τὴν ἐρμηνείαν ἢ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς συμβάσεως, ἢ αἱ συνέπειαι τῆς παραβάσεώς τινος τῶν ὅρων αὐτῆς ὑποβάλλωνται εἰς τὴν κρίσιν διαιτητικῆς Ἐπιτροπῆς, ἀφοῦ ἐξαντληθῶσι τὰ μέσα τῆς ἀμέσου διὰ φιλικῆς συμφωνίας λύσεως αὐτῶν· τὸ δὲ ἀποτέλεσμα τῆς τοιαύτης διαιτησίας θέλει εἶσθαι ὑποχρεωτικὸν δι' ἀμφοτέρας τὰς Κυβερνήσεις. Ἐννοεῖται, ὅτι ἡ ἀρμοδιότης τῶν οἰκείων δικαστηρίων ἐπὶ ζητημάτων ἰδιω-

τικοῦ δικαίου οὐδόλως περιορίζεται διὰ τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος ἄρθρου. Τὰ μέλη τῆς ἀνωτέρω Ἐπιτροπῆς θὰ ἐκλέγονται διὰ κοινῆς συμφωνίας ὑπὸ τῶν δύο Κυβερνήσεων· ἐν ἐλλείψει δ' αὐτῆς, ἕκαστον τῶν συμβαλλομένων Κρατῶν θέλει ἐκλέγει τὸν ἴδιον διαιτητὴν ἢ ἀριθμὸν ἴσον διαιτητῶν, οἱ δὲ διορισθέντες διαιτηταὶ θὰ διορίζωσιν ἓνα ἔτι παρ' αὐτῶν ἐκλεγόμενον. Ἡ διαιτητικὴ διαδικασία θέλει ὀρίζεσθαι ἐν ἐκάστη εἰδικῇ περιπτώσει ὑπὸ τῶν συμβαλλομένων Κρατῶν· τούτου μὴ γενομένου, ἡ διαιτητικὴ Ἐπιτροπὴ δύναται νὰ ὀρίσῃ αὐτὴν ἐκ τῶν προτέρων.

ΤΡΑΠΕΖΙΚΑΙ ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ.

Καθ' ὑπολογισμοὺς τοῦ Economist, τὸ σύνολον τῶν παραταῖς Ἀγγλικαῖς Τραπεζαῖς χρηματικῶν τῆς πελατείας αὐτῶν καταθέσεων εἶχεν ὡς ἐξῆς κατὰ τὴν τελευταίαν τριετίαν εἰς ἑκατομμύρια λιρῶν στερλινῶν: Φθινόπωρον 1878, Ἀγγλικὴ Τράπεζα 24, ἄλλαι Τράπεζαι 520—530, γενικῶς 550—560: Ἔαρ 1879, Ἀγγλικὴ Τράπεζα 38, ἄλλαι Τράπεζαι 460—470, γενικῶς 500—510: Φθινόπωρον 1879, Ἀγγλικὴ Τράπεζα 37 1/2, ἄλλαι Τράπεζαι 470—480, γενικῶς 510—520: Ἔαρ 1880, Ἀγγλικὴ Τράπεζα 33 1/2, ἄλλαι Τράπεζαι 490—500, γενικῶς 520—530. Φθινόπωρον 1880, Ἀγγλικὴ Τράπεζα 31,6, ἄλλαι τράπεζαι 470—480, γενικῶς 510—520: Ἔαρ 1881, Ἀγγλικὴ Τράπεζα 32, ἄλλαι Τράπεζαι 460—470, γενικῶς 500—510.

Οἱ ὑπολογισμοὶ οὗτοι δὲν πρέπει νὰ ἐκληφθῶσιν ἀπελύτως, διότι ἀφ' ἐνὸς τράπεζαι τινες δὲν δημοσιεύουσι τοὺς ἰσολογισμοὺς των καὶ ἀφ' ἑτέρου ἡ ἰδιωτικὴ τραπεζικὴ βιομηχανία δὲν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν. Ὅπως καὶ ἂν ἔχῃ, σημαντικὸν μὲν ὅλως εἶναι τὸ ποσὸν τῶν ἐκτεθεισῶν χρηματικῶν καταθέσεων, σχετικῶς ὅμως πρὸς τὰ προηγούμενα ἔτη παρουσιάζει τάσεις ἐλαττώσεως, αἵτινες δύνανται κατὰ τὰς περιστάσεις νὰ ἐξασκήσωσι κρίσιμον ἐπιρροὴν ἐπὶ τῆς νομισματικῆς οἰκονομίας.